GARB CEPHESİ
Fransa, Almanya, Belçika, Felemenk, Lüksemburg ve İsviçre hududları, Maginot ve Siegfrid hatları gayet
mufassal haritadır
20 kuruştur.
KANAAT KİTABEVİ

Cumhuriyet

Onaltıncı yıl sayı: 5573 İSTANBUL — CAĞALOĞLU Cuma 17 ikinciteşrin 1939
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

İDARE

Fransızcadan Türkçeye
TALEBE CEP LUGATI
Dictionnaire de Poche Français - Turc
Rağıb Rıfkı Özgürelin 14 bin kelimelik Bu zengin lugatını tavsiye ederiz.
75 kuruş. İkbal kitabevi

Garb cephesinde vaziyet

Almanlar hücumdan evvel ilk hatlara kuklalar sevkediyor

İngilterede bulunan Alman harb esirleri kendilerine ayrılan kampta bir futbol maçı yapıyorlar

Fransız topçu mevzilerinin yerini öğrenmek için tatbik edilen bu usul çabuk keşfedildi

Paris 16 (a.a.) — Havas ajansının askerî vaziyet hakkındaki yarıresmî tebliği:

Almanların Belçika ve Holanda hududu boyunca aldıkları askerî tedbirler ehemmiyetini kaybetmemiştir. Kuvvetler daima harekete geçmeğe müheyya bulunmaktadır. Ve şeflerin sadece emir bekledikleri anlaşılıyor. Fakat mevsim

[Arkası Sa. 5 sütun 4 te]

Avrupaya iyi Niyetler lâzım

Fransız milletinin son zamanlarda gösterdiği birlik ve beraberlik manzarası, hürriyeti sevmiyen, bu mefhumu muzır ve tehlikeli bulan kimselere fikir değiştirtecek, onlara yeni kanaatler aşılayacak kadar kuvvetlidir. Daha dün diyebileceğimiz yakın bir mazide hiçbir ahenk ifade etmiyen o karmakarışık, âciz ve insicamsız sosyetenin, istikbalini şüpheye düşüren dış tazyiki idrak eder etmez bir ruh ve irade halinde birleşmesi, iyi hazmolunmak şartile, hürriyet rejimlerinin, bazı nazariyeciler tarafından iddia edildiği gibi bir süs değil, fakat bir ihtiyac olduğunu gösteriyor.

Dün Fransada en ufak bir fikir meselesi üzerinde uyuşamıyan yüzlerce muharrir, bugün ayni gaye uğrunda kalem oynatıyorlar: Almanya yenilmelidir. Sağdan sola doğru bütün ideoloji cepheleri hep ayni hedefe nişan alıyorlar: Almanyaya. Vaziyet eskisine nazaran hemen hemen tamamile tersine dönmüş gibidir. Muhtelif muharrirler arasında şimdi gördüğümüz tek fark, müşterek hedefe ulaşmak için kullandıkları ayrı metodlardadır.

Bununla beraber, görünüşte ikinci derecelik bir kıymet ifade eden bu noktayı da ileride büyük davalar doğurabilecek bir çekirdek farzetmekte hata yoktur zannediyorum. Almanyanın yenilmesi arzusile kaleme sarılan muharrirler arasında öylelerine raslıyoruz ki, eğer bunların temsil ettikleri fikir bir gün ekseriyet kazanmak talihine kavuşursa Avrupayı kurtarmak imkânlarına artık bütün bütün elveda dememiz icab edecek.

Bu yanlış fikirli muharrirlerden bir tanesi, Yahudi filozofu Julien Benda'dır. Son gelen bir haftalık mecmuada dinamism mefhumu üzerinde durarak Almanyaya bu cepheden taarruz etmek istiyor. Fakat bunu yaparken kullandığı taktik bize Avrupanın istikbali hakkında hiç de parlak ümidler vermiyor.

— Eyvah, diyoruz, gene mi aldanıyorlar, dünyanın başına yeniden felâket çorabları mı örmek istiyorlar?

Julien Benda'ya göre dinamism, bir takım vahşi hırsları gizlemek için icad olunmuş süslü bir tabirdir. Bunun asıl manası «yaşama arzusunun tatmini» olmak gerek. Bu manada bir dinamism'e malik bulunmıyan hiçbir uzviyet, ister ferd ister cemiyet olsun, yaşıyamaz. Yalnız şu var ki medenî bir insanın dinamism'i ile iptidaî bir mahlûkun dinamism'i arasında fark vardır. Birincisi ihtiraslarına gem vurmasını bilir, başkalarının da yaşama hakkına riayet eder, vesaire.. İşte Julien Benda'ya bakılırsa Almanya dinamism kelimesi altında bu iptidaî mahlûkun ihtiraslarını müdafaa etmektedir. Gene Julien Benda'yı dinleyecek olur-

NADIR NADİ

[Arkası Sa. 5 sütun 4 te]

"Yanlış kitab" lar derdi

Lise riyaziye kitablarında görülen ıstılah anarşisi

Birçok muallimler, talebeye iki üç senedenberi öğretilmekte olan yeni terimlerin hâlâ istikrar bulmadığını iddia ediyorlar

Lise ve ortamekteblerde okutulmakta olan riyaziye kitablarında da yanlışlıklar bulunduğuna dair neşriyat, maarifçilerimiz arasında ehemmiyetle ve haklı bir hassasiyetle karşılanmıştır.

Bu hususta birçok riyaziye muallimlerile yaptığımız temaslar neticesinde elde ettiğimiz fikirler bilhassa şu noktalar etrafında toplanmaktadır:

İki üç senedenberi gösterilmekte olan yeni ıstılahlar henüz istikrar bulmamıştır. Ayni manaya gelen herhangi bir riyazî mefhumu ifade etmek üzere türkçesinin yanına bir müddet sonra beynelmilel olanı da konulmuştur. Diğer taraftan bu muhtelif mefhumlar tükçe şiveye uydurulmak gayesile başka başka şekillere de sokulmuştur. Bugün ortamekteb ve liselerde kullanılan ıstılahlar Üniversitede ayrı bir mahiyet almıştır.

Halihazırda mekteblerde okutulmakta

[Arkası Sa. 5 sütun 6 da]

Tahtakale cinayeti

Balıkçı Şükrünün dün muhakemesine başlandı

Katil suçlusu: «Muharrem, gözümün önünde birçok kimseleri yaralamıştı, bunları hatırlayınca ne yaptığımı bilemedim» diyor

Katil suçlusu balıkçı Şükrü, dün Ağırcezada isticvab edilirken

(Yazısı 5 inci sahifede)

Finlandiya - Sovyet müzakereleri

Yeni temas imkânlarına rağmen müdafaa tedbirleri devam ediyor

Bern, 16 (a.a.) — Neue Zürcher Zeitung, Helsinki'den istihbar ediyor:

Finlandiyanın askerî mehafili, Sovyet Rusya ile yakında yapılacak müzakerelerin neticesi ne olursa olsun, müdafaa tedbirlerinin Avrupa harbinin devamı müddetince muhafaza edileceğini beyan etmektedirler. Bununla beraber ayni mehafil, halihazırda silâh altında bulunan kıtaat miktarının, şimdi yapılmakta olan tahkimatın ikmalinde, tenzil edileceğini ilâve etmektedirler.

Ayni gazetenin muhabiri devam ediyor:

«Salâhiyettar bir membadan bildirildiğine göre, Finlandiyanın malî işleri yolundadır. Ve Finlandiya icab ettiği kadar şimdiki müdafaa tedbirlerinin tatbikına devam edebilecektir.»

Moskovada hâkim olan kanaat

Moskova 16 (a.a.) — Havas ajansı bildiriyor:

Sovyet matbuatı, Finlandiya muhalefet mehafilini, Finlandiya hududunu Ural'a kadar uzatmak istemekle, şiddetli bir Sovyet aleyhtarlığı takib etmekle, Sovyetler İttihadile Çarlık Rusyası arasında hiçbir fark olmadığı yolunda tezviratta bulunmakla ve Finlandiyanın, istiklâlini, teşrinievvel ihtilâline medyun olduğunu inkâr etmekle itham eylemektedir.

Sovyet matbuatının iddiasına göre, Finlandiya ordusunda, Finlandiya matbuatında, her tarafta Moskovalılara karşı kin telkin edilmekte ve küçük zabitler tarafından efrada «Moskovalıları öldürme dersi» verilmektedir.

Nihayet, Finlandiya, garba doğru bilhassa Sovyetler İttihadına karşı muhasım vaziyet almış olan devletlere doğru temayül etmekle itham olunmaktadır.

Finlandiyanın malî vaziyeti

Berne, 16 (a.a.) — Neue Zergher Zeitungun Helsinki muhabiri bildiriyor:

Sovyet mehafiline atfedilen ve Finlandiyanın seferberlik masraflarına birkaç aydan fazla dayanamıyacağını bildiren

[Arkası Sa. 5 sütun 6 da]

Fransanın Moskova büyük elçisi dün geldi

Büyük elçi Naggiar, istasyondan çıkarken...

Harbin başlangıcındanberi Pariste bulunan Fransanın Moskova büyükelçisi Naggiar, vazifesi başına dönmek üzere dün sabahki ekspresle şehrimize gelmiştir. Odesa yolile Moskovaya gidecek olan büyükelçi, ayın 24 ünde hareket edecek Sovyet gemisini beklemek mecburiyetinde bulunduğu cihetle memleketetimizi terketmeden önce Ankarayı ziyaret edecektir. Naggiar, Ankarada üç gün kaldıktan sonra İstanbula dönecek ve buradan mahalli memuriyetine gidecektir.

Cumhur Reisimizin teşekkürü

Ankara 16 (a.a.) — Riyaseti Cumhur Umumî Kâtibliğinden:

Reisicumhur Millî Şefimiz İsmet İnönü, Şeker Bayramını kutlayan sayın yurddaşlara teşekkür ve mukabil tebriklerinin iblâğına Anadolu Ajansını tavsit buyurmuşlardır.

Holanda'da vaziyet

Hitler'in yeni bir mesaj göndereceği söyleniyor

Alman matbuatı, Belçika ve Holanda hükümdarları tarafından yapılan sulh teklifinin niçin kabul edilmediğini izah ediyor

İngiliz sahillerini müdafaa eden kuvvetler iş başında

Amsterdam 16 (a.a.) — Amesterdamı Şimal denizine bağlıyan Mukden kanalı tekrar seyrisefaine açılmıştır. Bu, Holandada sükûnetin avdetine yeni bir delildir.

Hitler şahsî mesaj gönderecek

Brüksel 16 (a.a.) — İyi malûmat almakta olan mehafil, Almanyanın Berlindeki Belçika ve Holanda mümessillerine vermiş olduğu cevabı, resmî bir notanın takib etmiyeceğini beyan etmektedir. Fakat Hitler'in Kraliçe Wilhelmine ile Kral Leopold'a şahsî bir mesaj göndermesi muhtemeldir. Bu mesaj, neşredilmiyecektir.

Belçika üzerinde uçan Alman tayyareleri

Brüksel 16 (a.a.) — İki Alman tayyaresi, bu sabah, Belçika arazisi üzerin-

[Arkası Sa. 5 sütun 3 te]

Sovyetlerle Rumanya arasındaki münasebat

Bazı fedakârlıklar sayesinde bir anlaşma elde edileceği ve bu sayede bitaraf Balkan blokunun kurulacağı haber verilmektedir

Paris, 16 (a.a.) — Rusya, Avrupanın cenubu şarkisinde nüfuzunu temin etmek için Balkan memleketlerindeki gayretlerini faaliyetle takib etmektedir. Rusya ile Rumanya arasındaki gerginlik azalmıştır. Rusya ile Rumanya arasında fedakârlık mukabilinde olsa da bir mukarenet tesisine taraftar olanların Bükreşteki nüfuzu artmaktadır. Rusya ile İtalya ve Yugoslavyanın barışması Balkanlarda mühim tesir icra edecektir. Çünkü İtalya ve Yugoslavyanın tesisine çalıştıkları Balkan blokuna Rus - Rumen gerginliği mühim bir engel olmaktadır.

Belgradın kanaatine göre, Rus - Rumen mukareneti Yugoslavya ile Macaristan arasındaki münasebetleri de sıklaştıracak ve bu iki memleket arasında bir ademi tecavüz paktı akdini de mümkün kılacaktır.

[Arkası Sa. 5 sütun 6 da]

Münih suikasdi

Vadedilen mükâfata ve bütün araştırmalara rağmen suikasd faillerini meydana çıkarmak kabil olamıyor

Hitler, Münih suikasdinde ölenlerin mezarına çelenk koyuyor

Londra 16 (Hususî) — Amsterdam gazetelerinin Berlin muhabirlerine göre, Münih suikasdinin failleri el'an bulunamamıştır. Suikasdcileri meydana çıkarmak üzere polis tarafından yarım milyon mark mükâfat vadedilmiş olmasına rağmen kimse zabıtaya yardım etmek istememiştir. Münih'te ve Bavyera'da bilâkis naziler aleyhine bariz bir hoşnudsuzluk göze çarpmaktadır. Birçok zenginler ve büyük sanayi erbabı İsviçreye iltica etmektedirler.

Bir rivayet

Bern 16 (a.a.) — Zürih'te ikamet etmekte iken Almanyaya dönmüş olan Othon Strasser'in Münih suikasdinde methaldar olduğu söylenmektedir.

Macera Romanı: 6

BEN CASUS DEĞİLİM

Yazan: SERVER BEDİ

Güvertede, gene kollarını demirlere dayamış, elinde piposile, hiç kımıldamadan denize bakan Walterden ve vapuru yıkayan gemicilerden başka kimse yoktu. Suzan, Walter'e görünmemek için yolunu değiştirdi ve sağ tarafa yürüdü. Fakat yeni doğan güneş öteki taraftaydı. Suzan geriye döndü.

Walter, bu sefer, onun ayak sesini duyunca başını çevirmemişti. Fakat Suzan onun arkasından geçerken, hareketsiz duran adam, belki de lâvantasının kokusunu duyduğu için sıçradı ve onu görünce, bir şey saklamak isteyen bir adamın telâşına benzer bir hareketle başını sağa, sola çevirdikten sonra, önüne bakarak selâmladı. Suzan onun gözlerini saklamak istediğini tahmin etmişti ve hiç niyeti olmadığı halde durdu, ona yaklaştı.

Walter piposunu silkelemek bahanesile gözlerini hiç kaldırmadan:

— Bonjur madam... demişti.

Suzan onun garib bir tarzda titreyen sesini duyunca yüzüne ve gözlerinin altına dikkatle baktı, anladı: Walter ağlamıştı.

Ona gözlerini kurulaması için fırsat vermek istedi, fakat birdenbire ayrılmak için hiçbir bahane bulamadı.

— Bu kadar erken?.. diye mırıldandı.

Sun'î bir öksürüğü bahane ederek mendilini çıkaran Walter, yanaklarını ve gözlerinin altını da kuruladıktan sonra ona baktı:

— Ya siz?.. dedi.

Gözlerinin içi kıpkırmızıydı.

— Ben çok erken yattım, dedi Suzan.

— Ben de çok erken yattım, fakat bir dakika uyuyamadım.

— Tahminim yanlış değil galiba: Siz şairsiniz.

— Hayır, madam. Son görülen her şey güzeldir.

Suzan telmihi anlamıştı. Fakat başka türlü tefsir etmiş gibi:

— Evet, dedi, ihtimal ki bu harikulâde sabahı, burada, ben de son defa görüyorum.

— Sizin için tekrar görmek ümidi daima var. Hususile...

Alçak sesle ilâve etti:

— Bizim meslekte.

Yavaş yavaş doğruldu:

— Siz... Lâyıksınız... Daha güzel sabahlara da lâyıksınız... dedi.

Suzan denizden ayrılmıyan mahmur siyah gözlerile, artık hiçbir şehre, hiçbir kalabalığa, hiçbir kıyıya değmiyecekmiş gibi alabildiğine uzanan suların derinliğini ve soğukluğunu gizleyen, yer yer lâciverd, koyu ve açık mavi, yumuşak ve hâreli bir satıh üstüne güneşin sıvadığı pembe yaldız tabakasına bakarak düşündü: «Bundan daha güzel sabah olabilir mi?» Walter de ufka bakıyordu. Kadın, birdenbire, onun son sabahlarından birini yaşadığına daha fazla inanarak, içine derin bir merhametin yapıştığını duydu. Birdenbire ona herşeyi anlatmak, «benden bir şey beklemeyiniz, elimden hiçbir şey gelmez, yanılıyorsunuz, aradığınız zarf bende değil, tecrübenizi 18 numarada tekrarlayınız, ümidinizi kesmeyiniz!» demek istiyordu. Fakat, ağzından yalnız son iki kelime çıktı:

— Ümidinizi kesmeyiniz!

Walter başını birdenbire ona çevirdi:

— Ciddî misiniz? diye sordu, rica ederim, benimle oynamayınız.

— Ciddiyim. Fakat size hiçbir şey vadetmiyorum, ümidinizi kesmeniz için de bir sebeb göremiyorum. Yarın bu saatte beni gene burada bekleyiniz.

— Ne kadar ümid edeyim?

— Ne çok, ne az. Hiç değilse yarın size bugünden fazla teselli verecek vaziyette bulunacağım.

— Teselli mi dediniz?

— Fakat... Boş bir teselli değil. Öyle olsaydı buna «teselli» demezdim.

— Teşekkür ederim ama biliyorsunuz ki benim dolu bir teselliye değil, dolu bir zarfa ihtiyacım var. Beni başka hiçbir şey teselli edemez.

Suzan, birdenbire keskinleşen bakışlarile, gözlerinin siyahını Walter'in gri gözlerine doldurdu. Ona doğru hafif eğilerek:

— Mösyö Walter, dedi, belki istediğinizi size vereceğim, fakat bunu yapamasam bile, size ümidinizi yaşatacak bir... bir hakikat söyleyeceğim.

— İşte bu ikramı anlamıyorum.

— Biraz sabrediniz. Yarın, bu vakte kadar.

— Zor, fakat bekleyeceğim.

— Bekleyiniz.

— Bana bu azabı niçin verdiğinizi anlamıyorum. Tereddüdünüzü anlamıyorum.

Suzan gülümsedi:

— Hiç tereddüd etmiyorum.

— O halde?

— Mösyö Walter, fazla sormayınız. Yükselen güneşe bakınız ve onun ikimize de uğur getirmesini temenni ediniz. Yarın, bu saat, burada.

Suzan uzaklaştı.

Onu karanlık bir işe hazırlayan servet hayaline, tecessüse, şimdi, en az bunlar kadar kuvvetli bir his daha katılıyordu: Merhamet.

— 2 —

Sarı çanta

Suzan, ertesi sabah, gene saat beşi on geçe yataktan kalktı. Geceden hazırladığı bir deste anahtarı dolabının gözünden aldı ve kimonosunun cebine soktu. Çıplak ayaklarına sandallarını geçirdikten sonra kapıya gitti, durdu, bekledi.

Kulağının bütün dikkatile koridordaki ayak seslerini takib ediyor, sık sık saatine bakıyordu. Kapıyı usulca açtı ve başını dışarıya uzatıp çekti. Hasta, dün sabahki gibi, bir elile bastonuna, bir elile de hizmetçinin omuzuna dayanarak, ağır ağır, koridorun köşesini dönüyordu. Gözden kaybolunca, Suzan bir daha saatine baktı ve kamaradan çıktı. Arkasını duvara yaslayarak, sağa doğru iki yan adım attıktan sonra 18 numaranın kapısına geldi ve hemen topuzu çevirdi. İçeriye girer girmez kapıyı kilidlemişti. Şayed kamaranın sahibi vaktinden evvel dönecek olursa, Suzan, cürüm alâmetlerini ortadan kaldırdıktan sonra kapıyı açacak ve gelenlere, hayret içinde, ne istediklerini soracaktı. Böylece, oraya, kendi kamarası zannederek girdiği kanaatini vermek istiyordu.

İlkönce yatağa koştu ve yastığı kaldırdı. Sonra şiltenin altını yokladı. Bir şey bulamayınca yatağın başındaki küçük dolabın üst gözünü ve altını aradı. Oralarda da zarfa benzer hiçbir şey yoktu. Gardıroba koştu. Kilidliydi. Saatine baktı. Buraya gireli dört dakika olmuştu. Derin bir nefes aldı. Kalbi sökülecek gibi çarpıyordu. Titreyen ellerile cebinden anahtarları çıkardı ve birer birer dolabın kilidine soktu. Fazla telâş ettiği için, denediği anahtarlarla denemediklerini birbirine karıştırmıştı. Durdu, derin bir nefes daha aldı ve tekrar saatine baktı. Hasta, eğer dünkü gibi, 27 dakikada buraya dönecekse, daha on beş dakika vakit vardı. Suzan, bu hesabın verdiği cesaretle, tecrübesine yeniden başladı. Bu sefer, denediği anahtarları sol eline alıyordu.

Üçüncü anahtar döndü ve kilid açıldı.

Dolabda bir pardesü, bir şapka ve bir sarı çanta vardı.

Suzan bu çantayı çıkarıp yatağın üstüne koyunca, bir tesadüfe şaştı. Bu, kendi yol çantalarından birinin tıpkısıydı. Anahtar da uydu.

Çantanın içinde çamaşırdan başka hiçbir şey yoktu. Suzan, istiflerini bozmadan bunları birkaç defa karıştırdı, fakat ne aralarında, ne de kenarlarında zarfa, kâğıda, deftere benzer hiçbir şey bulamadı.

Çantayı kapatıyordu.

Birdenbire hatırlayarak tekrar açtı, çamaşırların en altındaki gazete kâğıdını kaldırdı. Orada bir zarf vardı. Suzan onu bir çekişte çıkardı ve üstündeki mühürlü balmumuyu görünce, yıldırımlanmış gibi kamaşan sinirlerinin zorile, çarçabuk, çantayı kapadı, kilidledi, yerine koydu. Dolabı da kilidledikten sonra zarfı aldı ve kamaradan çıktı.

Kendi kamarasına geldiği zaman yüreği âdeta eskisinden fazla çarpıyordu. Ne yapacağını bir an şaşırdı. Su içmek, zarfı muayene etmek, kapıyı kilidlemek, dışarıyı dinlemek gibi hareketlerden hangisini tercih edeceğini bilmediği için, yatağının üstüne bıraktığı zarfa doğru, kapıya doğru, sürahiye doğru kararsız adımlar attı. Tek ayak üstünde müvazenesini arayanlar gibi elleri boşlukta sallanıyordu. Zarfı aldı ve bavullarından birine koyup kilidlemek istedi. Fakat elleri deminkinden fazla titriyor, anahtarı deliğe sokamıyordu.

Ayağa kalktı ve gidip kapıyı kilidledi. Elini göğsünün üstüne koyarak dışarıyı dinliyordu. Geriye döndü ve yarım bardak su içti. Yatağın kenarına oturdu ve zarfa baktı. İşte balmumu, işte üstünde bir mühür. Yazısını okuyamıyordu. Zarfın üzerinde bir rakamdan ve bir harften başka hiçbir yazı, antet filân yoktu.

Suzan bunu nereye saklayabileceğini bir daha düşündü. Evvelce karar verdiği gibi küçük valizin içine koyup kilidledi. Valizi de gardıroba koydu. Bitişik kadın da böyle yapmıştı, fakat neye yaradı? Çıkarken kapıyı da kilidleyip anahtarı çiviye asmaz da yanına alırsa tehlike yoktu.

Saate baktı.

Walter onu bekliyordu. Fakat Suzan hastanın döndüğünü duymadığı için dışarı çıkamadı. Koridorda onunla karşılaşmak istemiyordu.

Yarım bardak su daha içti, çikolata yedi ve yüreğinin çarpıntısı azaldığı için ilk cigarasını yaktı.

«Devam ediyor»

Şehir ve Memleket Haberleri

Köy mektebleri

Beş sınıfa çıkarılacak olanların muallim kadroları hazırlandı

Köy mekteblerinin yeni tedrisat programının tatbikatına aid hazırlıklar ikmal edilmek üzeredir. İlk tedrisat müfettişleri bu hususta yapılan hazırlıkları tetkik ederek noksanları tespit etmişlerdir. İstanbul Vilâyeti hududu dahilinde bulunan köylerden 256 sında mekteb mevcuddur. Bu mekteblerden 44 ü esasen tam teşkilâtlıdır. Yeni şekle göre geri kalan kısmı da beş sınıfa çıkarılacaktır. Bu mekteblerin muallim kadrolarile ders aletleri hazırlanmıştır.

Maarif Vekâleti köy mekteblerinin yeni müfredat programını son olarak gözden geçirmiştir. Programın tabı işi bitirilerek yakında alâkadarlara gönderilecektir.

Tramvay ve elektrik

Yeni kadro ile bütçe Şehir Meclisine gönderildi

Tramvay ve Elektrik ve Tünel idaresi, 940 senesi kadrosile bütçesini tetkik ve tasdik edilmek üzere Şehir meclisine göndermiştir. Yeni kadroda Tramvay ve Elektrik idareleri teşkilâtından bir kısmı birleştirilmiştir.

Umum müdürlük, umumî teftiş ve murakabe, ticaret, tramvay hareket, elektrik müşteriler, tramvay teknik, elektrik teknik dairelerine ayrılmıştır. Bu müdürlüklerin ayrı ayrı şubeleri bulunacaktır.

Müdiriyetin muhammen varidatı 9,660,000 liradır. Masraf da bu miktara mütevazin olarak tanzim edilmiştir.

Her iki idarenin bazı şubelerinin tavhidile 42,540 liralık bir tasarruf temin edilmiştir. İşleri nihayet bulan memurlara birer aylık ikramiye verilecektir.

İdare, memurların tekaüd sandığına sermaye olmak üzere 75,800 lira koymaktadır. Elektrik, Tramvay idaresinin Belediyeye devrindeki mağaza mevcudu olan 2,439,000 lira, sermayei mütedavile addolunacaktır.

Otobüs siparişi için 1941, 1942 ve 1943 senelerine sari olmak üzere mezkûr senelerin bu hususiaki tahsisatı karşılık gösterilerek riyaset makamının muvafakati alınmak ve senevî 500,000 lirayı geçmemek şartile 500,000 liralık taahhüde girişilebilecektir.

Yeni bütçede elektrik tenvirat hasılatı olmak üzere bütçeye 3,041,000 lira konulmuştur. Tramvaylara verilen cereyan bedeli 480,000 liradır. Tramvay ve otobüs hasılatı 2,650,000 lira olarak konulmuştur. Vergi ve rüsum tahsilâtı miktarı 25,000 liradır. Tünel hasılatı için konulan meblâğ 85,000 liradır.

Şehir Meclisi

Dünkü içtimada birçok takrir ve teklifler encümenlere havale edildi

Şehir meclisi, dün toplanmıştır.

Azadan Nazif Kâzımın Beyoğlu kazası artırma ve eksiltme komisyonuna devam edemiyeceği hakkındaki takriri riyaset divanına, Fatih kazasında tanzifat ve tenvirat resminden borclu mükellefler hakkında tahsili emval kanununun tatbiki hakkındaki teklif kavanin encümenine, Şehir tiyatrosile Konservatuar, Karaağac müessesatı ve Darülâcezenin 937 yılı hesabları hakkındaki daimî encümen kararı tetkiki hesab encümenine, Emlâk ve Eytam Bankası takdiri kıymet komisyonuna aza intihabı hakkındaki teklif riyaset divanına, Elektrik, Tramvay ve Tünel umum müdürlüğü 940 bütçesi hakkındaki teklif bütçe encümenine havale edilmiştir. Tramvay idaresi başhekimliğine tayin edilen Etem Akif Battalgilden açılan azalığa Beşiktaş kazası yedek azasından en fazla rey alan Ferid Baburun davet edildiğine dair olan tezkereye ittıla hasıl olmuş, Elektrik idaresi murakıblığından istifa eden Ekrem Turun yerine Haşim Altanın intihabı uygun görüldüğüne dair olan riyaset divanı mazbatası okunmuştur.

Elektrik ve Tramvay idaresi bütçe ve kadrosunun gönderildiğine dair olan tezkerenin okunması esnasında azadan Kâzım Şinasi bütçelerin yetiştirilmesinde müşkülât çekildiğini söylemiş, azadan Zahid de ayrıca bir komisyon teşkilile bunun müzakeresini istemiştir. Belediye reis muavini Rifat kadroların Vekâletçe tasdik ve tetkiki dolayısile gönderilmesinin geciktiğini söylemiştir.

Şehir meclisi, pazartesi günü toplanacaktır.

ŞEHİR İŞLERİ

Lokanta ve kazinoların tarifeleri

Belediye İktısad Müdürlüğü otel, lokanta ve kazinoların tarife işleri hakkında diğer memleketlerce tatbik edilen usulleri tetkik etmektedir. Bu tetkikat neticesine göre, ilkbahara yeni şekiller tatbik edilecektir.

Harita şubesi

Şimdiye kadar Belediye Fen Müdürlüğüne bağlı olarak idare edilmekte olan Harita şubesi, daha ziyade alâkası dolayısile Belediye İmar Müdürlüğüne bağlanılmıştır.

Et kesimi artıyor

Mezbahada et kesimi artıyor. Evvelce iki günlük et kesimi dört bin beş yüz baş iken bugünlerde iki günlük kesim 6,000 i bulmuştur. Tezayüdün sebebi evvelce baş üzerinden alınmakta olan mezbaha resminin şimdi kilo üzerinden alınmasıdır. Filhakika evvelce kuzu başına yüz kuruş alınırken şimdi kilo başına yüz para mezbaha rüsumu alınmaktadır.

Sömikok fiatı

İktısad Vekâleti, İstanbulun Sömikok ihtiyacını temin işile sıkı bir surette alâkadar oluyor. Sömikok fabrikasının aylık istihsali olan 4000 - 4500 ton kömürün münhasıran İstanbula sevki alâkadarlara bildirildiği gibi imkân olursa Karabük fabrikası istihsalâtının da İstanbula gönderilmesi takarrür etmiştir. Nakliye ücretinin pahalılaşması dolayısile Belediyece tayin edilmekte olan 4,25 kuruş nakliye ücretnin tezyid edilerek sömikokun ton fiatının 21 lira beş kuruşa satılması hakkında Belediye İktısad Müdürlüğünce ittihaz edilen karar, Encümeni daimî tarafından tasdik olunmuştur.

İki tünel balonu!

Bir gazete İstanbulda yeniden iki tünel yapılacağına dair bir haber yazmıştır. Şimdilik böyle bir şey mevzuu bahis değildir. Yalnız Prost, plânında Salıpazarile Şişhane yokuşu arasında bir tünel inşasına lüzum göstermişti. Bu işi yapacak bir teşekkül bulunursa imar plânının üçüncü beş seneliğinde bu tünelin inşası meselesi tetkik edilebilecektir.

DENİZ İŞLERİ

İğneada açıklarında görülen mayin

İğneadaya iki mil mesafede bir mayin görülmüş ve gemi kaptanlarına ihtiyatlı hareket etmeleri hususunda talimat verilmiştir.

«Doğu» getiriliyor

Almanyada inşa edilen «Doğu» vapurunun getirilebilmesi hususunda yapılan temaslar müspet neticeler vermiştir. Doğuyu limanımıza getirecek olan Aziz kaptanla mürettebat yakında Almanyaya gideceklerdir. Doğu vapurunun gelmesini müteakib diğer vapurların da peyderpey getirilmesi hususunda da temaslara devam edilecektir

Umum müdür muavini

Denizyolları Umum Müdür Muavini Yusuf Ziya, bazı teftişlerde bulunmak üzere İzmire gitmiş ve dönmüştür.

Dün limana gelen mallar

Dün limanımıza gelen Fransız bandıralı Teofil Gotye ve İtalyan bandıralı Alyano vapurları, külliyetli miktarda tıbbî ecza, makine aksamı, limon ve içki getirmişlerdir. Bulgaristandan da 175 bin kilo mangal kömürü gelmiştir.

«Etrüsk» ün sürat tecrübesi

Etrüsk vapurunun icab eden sür'ati temin edebilmesi için kazanlarında bazı tamirata lüzum görülmüştü. Tamiri biten Etrüskün dün Karadeniz boğazı dışında sür'at tecrübeleri yapılmıştır. Gemi, tecrübede ancak 11 mil yapmıştır.

MÜTEFERRİK

Meclis Reisimiz ve Vekiller Ankaraya avdet ettiler

Bayram dolayısile şehrimize gelen Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Abdülhalik Renda ile Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu ve Sıhhiye Vekili Hulûsi Alataş Ankaraya dönmüşlerdir.

İhracat artıyor

İhracat faaliyeti artmıştır. Ticaret odası ihracat muamelesinin fazlalığı devam ettiği takdirde, muamele faaliyetini karşılayabilmek için teşkilâtında bazı yenilikler yapacaktır. Dün, Yunanistan, İtalya ve Rumanyaya külliyetli miktarda tuzlu balık ile muhtelif memleketlere kabuklu ve kabuksuz fındık, yapağı, ceviz, kitre, zeytinyağı ve zeytin ihrac edilmiştir.

Dün gelen fabrika mümessilleri

Dün sabahki ekspresle şehrimize bir İtalyan ve bir Yunan fabrika mümessili gelmiştir. Bunlar piyasamızdan muhtelif maddeler mubayaa etmek üzere temaslarda bulunacaklardır.

Hazineye aid arsalar

Dahiliye Vekâleti bazı şehirlerimizde ve bu meyanda Ankarada arsa ve malzeme pahalılığı yüzünden halkın mesken temininde müşkülâta tesadüf eylediğini nazarı dikkate alarak bu kabil yerlerdeki Belediye ve hazineye aid arsaların uzun vadeli taksitlerle fakir ve ortahalli kimselere satılmasını temin edecek bir kanun lâyihası hazırlamıştır.

Köprü duvarından düştü

Arnavudköyünde Kezibanlar sokağında oturan Valisin beş yaşındaki kızı Erini dün civarda bir bahçede oynamakta iken üç metre yükseklikteki bir köprü duvarının üzerinden yuvarlanmış, ayağından yaralanmıştır.

KÜLTÜR İŞLERİ

Mekteb doktorlarının vazifeleri hakkında tamim

Maarif Vekâleti, mekteb doktorlarının vazifeleri hakkında mekteblere bir tamim göndermiştir. Bu tamimde, mekteb doktorlarının vazifelerini yaparlarken mevcud talimatnamelere uygun hareket etmeleri istenmekte ve mekteb müdürlerinin, doktorların her gün hangi saatlerde mekteblerde bulunacaklarını ve iş cetvellerini tespit ederek bu ay sonuna kadar Vekâlete göndermelerini istemektedir. Doktorlar mektebde bulundukları saatlerde hasta muallimleri, talebe ve müstahdemleri muayene edecekler, ayrıca haftanın muayyen günlerinde talebenin senelik muayenelerini yapacaklar ve sıhhat fişlerini dolduracaklardır. Bundan başka yatılı mekteblerde doktorlar iaşe işlerile de yakından alâkadar olacaklardır.

İNHİSARLARDA

Merkez binası değişiyor

İnhisarlar idaresi, önümüzdeki aybaşından itibaren Galata polis merkezi civarındaki Alemdarzade hanına nakledilecektir.

Bayi tezkerelerinin müddeti nihayet buluyor

İnhisarlar bayi tezkerelerinin müddeti bu ay sonunda bitmektedir. Ayın 22sinden itibaren yeni bayi tezkerelerinin verilmesine başlanacak ve muamele, kânunuevvelin beşine kadar devam edecektir. Bu müddet zarfında tezkerelerini yenilemiyen bayilerin inhisar maddeleri satmaları menedilecektir.

Bira fabrikası tevsi ediliyor

Ankara bira fabrikasının tevsii için inşaat münakasası ilân edilmiştir. 150 bin lira sarfile önümüzdeki yaza kadar ikmal edilecek tesisat bira istihsalâtını mühim miktarda genişletecektir.

Basın Kurumunun senelik kongresi

Basın Kurumunun dünkü kongresinde bir senelik faaliyet raporu okunuyor

İstanbul Basın Kurumu senelik kongresi dün toplanmıştır. İdare heyetinin bir senelik mesai raporu okunduktan sonra cemiyetin Basın Birliğine ilhakına dair olan projenin tabettirilmesine ve daha evvelden azaya tevziine, içtimaın önümüzdeki perşembe günü saat on üçe talikına karar verilmiştir.

Siyasî icmal

Harbe yeni hükûmetler girmiyorlar

Almanya sulh teklifine karşı fikir ve telâkkisini Berlindeki Holanda ve Belçika sefirlerine bildirmekle iktifa etmiş görünüyor. İngiliz Başvekili namına söz söyliyen Sir Con Simon dahi Almanyanın resmî bir şekilde ayrıca bir cevab vereceği beklenmediğini kaydetmiştir. Almanyanın teklifi reddetmeğe İngilterenin cevabını sebeb göstermiş olması yanlış bir hareket bulunduğunu da ilâve etmiştir. Bu sözlere göre İngiltere kendi cevabile sulh kapısı kapanmadığı kanaatinde bulunmuştur. Belki Almanya dahi bidayette bu fikirde bulunmuştu. Çünkü Almanyanın sulh hakkında görüşmeğe imkân kalmamasını Alman matbuatı daha ziyade İngiliz Bahriye Nazırı Çörçil'in nutkuna atfetmektedir. Fakat bugün artık Holanda ve Belçika hükümdarlarının çok yüksek insanî ve medenî düşüncelerle yaptıkları sulh teklifinin tamamile suya düşmüş olduğuna hükmolunabilir.

Sulh teşebbüsü akim kalmakla beraber harbin hiç olmazsa garbda genişlemiyeceği ümidi tahakkuk etmiştir. Çünkü Almanyanın Holanda ve Belçikanın bitaraflığına diğer devletlere karşı müdafaaya muktedir olması şartile olsa da riayet edeceği hakkında teminat vermesi ve Holanda Başvekilinin Almanlar bu memleketin hududunda azim kuvvetler tehşid etmiş bulunmalarına rağmen bu memleket için bir tehlike görmemesi Londrada memnuniyetle karşılanmış ve bunu Sir Con Simon dahi kaydetmiştir. Garbda harb, karada Fransızlarla Almanlar arasında ve denizde İngilizlerle Almanlar arasına münhasır kalacak demektir.

Finlandiya ile Sovyetler Birliği arasındaki münasebata gelince Finlandiyayı askerî cihetten ziyade iktısadî ve malî tazyikle müsaadekârlığa sevketmeğe çalışan Moskova hükûmetine karşı Fin devlet memurları derhal cevab verdiler. Finlandiya devlet bankası müdürü bu memleketin malî ve iktısadî vaziyeti seferberliğin devamına ve harbe müsaid olduğunu vesaikile ispat etmiş ve Finlandiya haricî ticaretinin şimdi azalmayıp bilâkis çok genişlediğini söylemiştir. Diğer taraftan Moskovadan gelen Fin heyeti reisi Finlandiyanın haklarını askerî kuvvetle müdafaaya hazır ve muktedir bulunduğunu beyan etmiştir.

Fin körfezile Ladoga gölü arasındaki berzahta Fin hududu Sovyetlerin ikinci merkezi Leningraddan ancak 32 kilometre mesafededir. Burada Kızılordunun on beş ve Fin ordusunun yedi fırkası tahaşşüd etmiştir. Finler az olmakla beraber müdafaa vaziyetinde bulunduklarından muvaffakiyetle harbedeceklerinden emin bulunuyorlar.

Diğer taraftan Almanların Holandaya taarruzu varid olmadıktan sonra Rusların da Finlandiyaya karşı askerî harekette bulunmaları ihtimali azdır. Çünkü bu iki devletin, müttefik olmamakla beraber hattı hareketlerinin daima birbirine muvazi bulunduğu şimdiye kadar cereyan eden ahvalle sabittir. Şimdilik gerek garbda, gerek şarkta harbin dairesine yeni yeni hükûmetlerin girmiyecekleri anlaşılıyor.

Muharrem Feyzi TOGAY

Fazla müshil alan bir kız öldü

Beyoğlunda Firuzağada oturan Abdullah kızı Bahtiyar, müshil almış, ilâcı içtikten sonra sancılanmış, kaldırıldığı Beyoğlu Belediye hastanesinde ölmüştür. Ölümün sebebi araştırılacaktır.

Zavallı yavru!

Rumelikavağında bir kaza neticesinde vücudünün muhtelif yerleri yanan İbrahim kızı Hayriye, Şişli Çocuk hastanesine yatırılmıştı. Çocuk, orada ölmüştür. Gömülmesine ruhsat verilmiştir.

Kalb sektesinden öldü

Eyübde Babaeskide Mekteb sokağında oturan altmış yaşlarında eskici Ali dün Edirnekapıda Osmanın kahvesinde oturmakta iken birdenbire iskemleden düşüp ölmüştür. Muayene neticesinde kalb sektesinden öldüğü anlaşılmıştır.

Kız çocuğunun yanağını ısıran beygir

Tarlabaşı caddesinde Hasanpaşa sokağında oturan Mihalın beş yaşındaki kızı Paraşküvanın yanağını bir beygir ısırmıştır. Çocuk tedavi altına alınmış; hayvan da kuduz olup olmadığı anlaşılmak üzere muayeneye gönderilmiştir.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

Çemberlayn namına söylenen nutuk

John Simon, Başvekil namına irad ettiği nutukta 15 günlük vukuatı anlattı

Londra 16 (a.a.) — John Simon, harb vaziyeti hakkında Başvekil namına yaptığı beyanatta ezcümle demiştir ki:

«— Son iki haftanın en mühim hâdisesi Belçika - Holanda barış teklifidir. Alman şansölyesi, 9 teşrinisanide Münihte söylediği nutukla İngiliz politikası hakkında yanlış malûmat vermiştir. Bundan başka Alman propagandası, Fransız ve İngiliz cevablarının bir red mahiyetinde olduğunu yanlış olarak iddia etmiştir.

Bu iki vakıa hiç şüphesiz Almanyanın kapıyı müsalemetperver ve memnuniyet - bahş bir tarzı tesviyeye açık bıraktığını gösteren alâmetler değildi.

Resmî Alman ajansının bildirdiğine göre dün Von Ribbentrop Belçika ve Holanda elçilerini kabul ederek kendilerine Führer namına beyanatta bulunmuş ve İngiltere ile Fransanın Belçika - Holanda barış teklifini reddetmesi üzerine Almanyanın meseleyi kapanmış addettiğini söylemiştir.

Geçen haftanın kayda değer diğer bir hâdisesi de Almanyanın Belçika ve Holandaya karşı taarruz maksadlarına dair olan şayiaların kuvvet bulmasıdır. Belçika ve Holanda hududlarında Alman kıtaatının tahaşşüdü ve Alman matbuatı tarafından tehdidkâr bir mücadele açılması bir Alman istilâsına mukaddeme olarak telâkki edilmekte idi. Buna binaen inanılması pek ziyade arzu edilen müsalemetperver beyanata inanmak temayülünün umumî olarak mevcud olamamasına hayret edilmemelidir.

Son on beş gün içinde kaydedilen diğer bir vakıa, müttefiklerin vaziyetini çok ziyade takviye eylemiştir. Amerika, bize mühim miktarda malzeme almak hak ve imkânını vermiştir.

Memnuniyeti mucib olmıyan bir hâdise, bir aydanberi Sovyet ve Finlandiya hükûmetleri arasında cereyan eden müzakerelerin filen inkıtaıdır. Finlandiya delegeleri 13 teşrinisanide Moskovadan ayrılmışlardır. Resmî Finlandiya mahfilleri bunun kat'î bir inkıta olmadığını ve müzakerelere tekrar başlanması muhtemel olduğunu bildiriyorlar.»

John Simon, bundan sonra Polonya Başvekilile Hariciye Nazırının ziyaretlerinden bahsetmiş ve bu ziyaretin Leh kuvvetlerinin Almanyaya karşı mücadeleye iştiraklerine aid tedbirleri ittihaza imkân verdiğini kaydeylemiş ve demiştir ki:

«— Harb başladığındanberi torpito muhriblerimiz fasılasız bir surette hareket halinde bulunmuşlar, yüzbinlerce mil yol almış bulunuyorlar. Bu denizlerin hakimiyetini elde etmek için verdiğimiz fidyeinecattır.

Hemen bütün Alman vapurları bitaraf limanlarda veya Alman limanlarında kapalı bulunuyorlar. Çıkınca çalışanlardan ekserisi ya bizim tarafımızdan yakalanmış yahud bu akıbete uğramamaksızın Almanlar tarafından batırılmıştır.

Shetland adaları Alman tayyareleri tarafından taarruza uğradığı sırada karaya 12, denize 8 bomba düşmüş ve bunların hepsi de az hasar yapmış, hiç kimseyi öldürmemiştir. Tayyarelerin faaliyeti vesaik temini mahiyetinde olmakla beraber çok fazla olmuştur. Kuvvetlerimizin müessiriyeti, milletimizin sonuna kadar mücadele etmek hususundaki azmi geçen her hafta zarfında daha fazla kendini göstermektedir.»

Radyo komisyonu

Başvekâlete bağlı dört komisyon kuruldu

Ankara, 16 (Telefonla) — Radyo Program komisyonu lâğvedilmiş ve Başvekâlete bağlı olmak üzere dört komisyon teşkil edilmiştir. Başvekâlet Matbuat bürosu heyeti azası bu komisyonların reisliklerine getirilmişlerdir. Matbuat bürosu umumî kâtibi Selim Sarpelin bütün komisyonlarda bulunması Başvekâletçe tensib edilmiştir. Söz komisyonu, Başvekâlet Matbuat bürosu heyetindeki genelkurmay mümessili kurmay binbaşısı Aziz Ulusanın reisliğinde ve Reşad Şemseddin ve Siyasal Bilgiler okulu profesörlerinden Hazım Atıftan, saz komitesi Hariciye Vekâleti matbuat ve istihbarat dairesi reisi Celâl Osmanın reisliğinde Maariften Memduh ve Halil Bediden, temsil komitesi Matbuat Umum Müdürü Salim Gündoğanın reisliğinde Reşad Nuri Güntekin ve Bedriden, teknik komite Posta Telgraf Umum Müdürü Kadri Musluoğlunun reisliğinde Muhaberat ve Münakale müşaviri Hayri Oktay ve Telgraf işleri reisi Necati Tanerden müteşekkildir.

Komisyonlar bugünlerde toplanacaktır. Bu komisyonlar radyo neşriyatında şikâyetleri mucib olan noktaları da tetkik edecekler, bu işleri yoluna koyacaklardır.

Diğer taraftan haber verildiğine göre Radyo temsil kolu şefi Ekrem Reşidin istifaya davet edildiği şeklinde bir gazetede çıkan haberin aslı yoktur.

Iğdırdaki elektrik tesisatı

Iğdır 16 (a.a.) — Kasabamız elektrik şebekesi tesisatına dün başlanmıştır.

Bu münasebetle yapılan merasimde mülkî ve askerî memurinle kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuş ve Belediye adına söylenen bir nutukta Cumhuriyet idaresi altında Iğdır mazhar olduğu inkişaf ve terakki bilhassa minnet ve şükranla tebarüz ettirilmiş ve kaymakam Salâh Gürün uğurlar temennisile ilk kazmayı vurmuştur.

Şebeke tesisatı bir buçuk ayda tamamlanacak ve bu suretle Iğdır elektriğe kavuşmuş bulunacaktır.

İngiltere bir Beyaz kitab daha neşretti

Londra 16 (a.a.) — Üçüncü bir Beyazkitab neşredilmiştir. Bu kitab, İngilterenin sabık Berlin sefirinin raporile birlikte evvelce neşredilmiş olan vesaiki ihtiva etmektedir.

Baltıktaki Almanların hicreti

Riga 16 (a.a.) — Dahiliye Nezaretinin istihbaratına göre Riga'da oturmakta olan ve son kararname mucibince, ecnebi memleketlere ve yahud Letonyanın diğer mıntakalarına muhaceret etmeleri lâzım gelen ecnebilerin miktarı 11,000 kişiye baliğ bulunmaktadır.

Diğer taraftan memleketlerine iade edilmekte olan 3200 Almanı hâmil bulunan 3 vapur, Gotenhafen'e hareket etmiştir.

İngiliz - İspanyol ticaret müzakereleri

Madrid, 16 (a.a.) — İngiliz - İspanyol ticaret müzakereleri başlamıştır. Dün gelen ticaret heyeti azasını İngiliz büyükelçisi, İspanyol Hariciye Nazırına takdim etmiş ve müteakiben İspanya Ticaret ve Ziraat Nezareti mümessillerile mezkûr heyet azası arasında görüşmeler olmuştur.

Fransa ile de müzakere başlıyor

Paris, 16 (a.a.) — Fransa ile İspanya arasında yeni bir ticaret itilâfı akdi maksadile yapılmakta olan müzakerelerin hemen hemen ikmal edilmiş olduğu ve itilâfnamenin pek yakında imza edileceği temin olunmaktadır.

Filistindeki Arab şeflerine yardım

Kahire, 16 (a.a.) — El-Mısrî gazetesi yazıyor:

«— Filistinde hapis veya tespit edilen Arab ailelerine yardım için Irak Başvekili Nuri Paşa ile Mısır hükûmeti arasında müzakereler devam etmektedir. Bu hususta Mısır, Irak, Suudi hükûmeti ve Yemen tarafından şimdiye kadar mühim miktarda tahsisat kabul edilmiştir.

Bir İngiliz ticaret heyeti Sofyaya geliyor

Londra 16 (a.a.) — Bir İngiliz ticaret heyetinin tereyağı, domuz etı, yemiş satın almak ve mukabilinde kösele ve sınaî mahsulleri satmak üzere Sofyaya gideceğine dair bir şayia deveran etmektedir.

Bir milyon Çinli katolik oluyor

Şanghay 16 (a.a.) — Şanghaydaki misyoneler mehafilinde bir milyon kadar Çinlinin katolik olacakları söylenmektedir. Çindeki katolik kilisesi tarihinde misli mesbuk olmıyan bu netice, halkın Japonyaya karşı iki senedenberi yapılmakta olan harbde çekmis olduğu ıstırabların mevlûdudur.

Duçenin nutku ve İngiliz gazeteleri

Mussolini'nin sözleri iyi tefsir ediliyor

Londra 16 (a.a.) — Dün Venedik sarayı önünde halk tarafından yapılan nümayişle Duçe'nin söylemiş olduğu sözler, Londranın siyasî mehafilinde büyük bir alâka uyandırmıştır. Bütün gazeteler, nümayişe aid haberleri büyük başlıklar altında ve Duçe'nin fotoğrafilerile birlikte neşretmekte ve halkın bu nümayişe vâsi mikyasta iştirak etmiş olduğunu tebarüz ettirmektedir.

Diğer taraftan Kont Ciano'nun General Franko'nun İspanyol harbi esnasında söylemiş olduğu nutukların italyanca nüshasına yazmış olduğu mukaddemeden bahsetmektedirler. Gazeteler, bu kitabın mukaddemesinin İspanya ile İtalyayı yekdiğerine rapteden bağları göstermekte olduğunu yazıyorlar.

Meclis, Pazartesi günü toplanıyor

Ankara 16 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi önümüzdeki pazartesi günü toplanacaktır. Hatay meb'usları pazartesi günü Meclise iltihak edeceklerdir. Meb'usların intihab mazbataları Meclise gelmiştir.

Maarif Vekâletinin bir tekzibi

Ankara 16 (a.a.) — Maarif Vekilliğinden:

Bazı İstanbul gazetelerinde orta öğretim müesseselerinde bugün tatbik edilmekte olan numara sisteminin değiştirilmesine ve on esasının beşe kalbedilmesine karar verildiği yazılmaktadır. Bu haber asılsızdır.

Iğdırda pamuk vaziyeti

Iğdır, 16 (a.a.) — Iğdır bölgesinde pamuk kampanyasına başlanılmıştır. Bu münasebetle pamuk tarım satış kooperatifleri birliği dünya hâdiselerinin ticarî sahadaki güçlüklerine rağmen kampanya hazırlığını en iyi ve müsaid şartlarla ikmal etmiş bulunmaktadır. Pamuk rekoltesi geçen yıla nazaran yüzde 30 fazla tahmin edilmektedir. Normal bir şekilde devam eden pamuk hasadı sona ermek üzeredir.

939 kampanyası sonunda ağustos ve eylûl aylarında birliğin ortaklarına tevzi ettiği kâr müstahsilleri birliğe bir kat daha bağlamıştır.

Yeniden birliğe ortak yapılanlar ve hisselerini ortakların çokluğu bu bağlılık ve alâkanın en güzel bir nümunesidir.

939 kampanyasında birliğe yeniden 1500 ortak yazılmıştır. Birlik pek yakın zamanda fabrikasyona başlıyacak ve dış piyasaların çok beğendikleri Iğdır pamuğunu satışa arzedeceklerdir.

Leh Başvekilinin verdiği beyanat

Sikorski müttefiklerin zaferinden emin bulunuyor

Londra 16 (a.a.) — Yeni Leh Başvekili Sikorski, yabancı gazeteciler tarafından şerefine verilen öğle yemeğinde Polonya kuvvetlerinin müttefik ordularla teşriki mesaisini izah eden bir nutuk söylemiştir.

Başvekil, yeni hükûmetin, Polonyanın şeref ve vakarile yaşıyabilmesi için hayatını feda edenlere sadık kalmak vazifesile mükellef olduğunu kaydettikten sonra, bütün Polonyanın mücadelesiz teslim olmaktansa mal ve hayatını vermeği kabul ettiğini ve bugün harb Polonyanın ancak birleşmiş ve mütesanid bir Avrupada yaşıyabileceğine bütün Polonyalıların kani bulunduklarını söylemiş ve sözlerine hulâsaten şöyle devam etmiştir:

«— Avrupayı bugün sarsan ihtilâcların Avrupada tesanüd fikrini gittikçe daha ziyade kuvvetlendirdiği söylendi. Memleketimizin külleri ve harabeleri altından birleşmiş ve Avrupanın çıkacağına kani bulunuyoruz. Fakat bizim için yalnız Polonya mevzuubahs değildir: Biz Avrupanın bu köşesinde asırlarca bir medeniyeti müdafaa ve temsil ettik. Polonya iki düşmana karşı nefesi tükeninciye kadar beyhude yere mücadele etmiş değildir.

İngiliz hükûmetinin daveti üzerine buraya yaptığım ziyaret pek istifadeli olmuştur. İngiliz devlet adamları ve askerî şeflerile yaptığım görüşmeler, büyük ve asil müttefikimizin müşterek davada Polonya tarafından oynanan rolü ne derece takdir ettiğini görmekliğime imkân vermiştir. Esasen bu muharebede hususî menfaatleri temsil eden cepheler yoktur, bir tek cephe vardır ki bunun doğu bölgesini Polonya teşkil etmekte berdevamdır.

İki memleketi bağlıyan rabıtalar her zamankinden daha sağlam olarak yaşamaktadır. Polonya ordusu ve hava kuvvetleri birkaç ay zarfında müttefik orduların yanıbaşında faaliyetine başlıyacaktır.

Şahsî kanaatim şudur ki, bugünkü harb milletler arasında basit bir ihtilâf mahiyetinin üstündedir. Bizzat bütün beşeriyetin hak ve adalet prensipleri mevzuubahstir. İngiltere, Fransa ve Polonyanın zaferine kuvvetle inanıyorum. Bu zafer hak ve adaletin zaferi olacaktır.»

İngilterede eşya fiatları artıyor

Londra 16 (a.a.) — Mesai Nazırı Brown tarafından verilen malûmata göre, İngilterede teşrinievvel ayında fiatlar, eylûle nazaran yüzde beş artmıştır. Gıda maddelerinde daha fazla bir pahalılık görülmüştür.

Maarif meselemiz

Davanın eşiğinde

Yazan: *PEYAMI SAFA*

Bu sene, maarife aid ilk yazım 24 birinciteşrin günü bu sütunda çıktı. Hesabca tam yirmi üç gündenberi, maarif davası, hemen bütün gazetelerimizin baş mevzularından biridir: Maarif Vekâletine geçimlerini veya ümidlerini bağlamış olanların yaranma kasdile çırpıştırdıkları müdafaa yazıları istisna edilirse, muharrirler arasında da, okuyucular arasında da büyük derdimizin ortakları pek çok. «Maarif hastası» adlı ilk yazımın açık manasını anlamamış görünen bir kaç muallim - muharririn iddiasına göre, ben o makalemde hiçbir müspet çare göstermemiş olduğum için, tedavisizlikle malûl bir teşhis dairesi içinde kapalı kalmışım veya esası ihmal ederek satha aid pürüzler ve çentikler üstünde çabalamışım. Bu nevi itirazları topyekûn sıfır evine mıhlamak için o makalemin şu iki cümlesi bol bol yeter: «Bu seferlik program ve kitab meselesi gibi iki tipik vâkıa üstünde kaldım. Çünkü bir makalede bütün maarif davalarını sere serpe gözönüne koymak niyetinde değilim.» İkinciteşrinin ilk günü çıkan «Maarif davası» adlı yazımda da maarif meselelerine ayrıca geleceğimi haber verdim. Bu makalemden sonra mevzuun büyük esasları üstünde müşahedelerimi ve fikirlerimi bildireceğim.

Kaldı ki bazan bir sivilce habis bir illetin ilk ve tek işaretidir: Tipik birer vâkıa telâkki ettiğim program ve kitab yaralarının patlaması bize endişe vermeğe kâfiydi ve esaslı tedaviden evvel pansımana koşulmasını istemekte de haksız değildik. Nitekim de, işte, öyle oluyor: Vakit cetvelleri, en büyük maarif çatısı altında, Üniversitede de tenkide uğradı; Vekâlet, çocukların hem ev, hem de mekteb hayatını altüst eden bu metodu değiştirmek için (gene değiştirmek, hep değiştirmek!» muallimlerden rapor istedi; mekteb kitablarının yokluğu, azlığı, vaktinde yetiştirilememesi ve kötülüğü üstünde de harekete geçildi: İlkönce İsmail Habibin, - hakikat müruri zamana uğramıyacağı için - geç de olsa faydalı bir dürtüşle ortaya attığı edebiyat kitabı davası, Maarif Vekâletini toptan bir tasfiye hareketine sevketti. Kitabların yenileri yazdırılacak. Bunun arkasından riyaziye kitablarının berbadlığı ortaya çıktı. (Bunlardan hiçbiri teferruat meselesi değil: Kitab, öz ve büyük asıllardan biridir.) Bu mevzua ve terim felâketine de ayrıca geleceğim.

Şuracıkta gene bir idare garabetini kaydetmeden geçemem: Koca bir Vekâletin edebiyat kitablarındaki berbadlığı anlaması için, İsmail Habibin makalelerini beklemesi mi lâzımdı? Bu makaleler yazılmamış olsaydı, on bir senedenberi sürüp gittiği gibi, o kitablar programda mı kalacaktı? Vekâlet mekteb kitablarının okutulmıyacak derecede kötülüğünü biliyor idise neden mektebler açılmadan evvel, koca bir yaz mevsimi, bugün araştırdığı tedbirlere başvurmadı?

Meselenin bütününe gelelim.

Maarif davası kolkoldur: Başlıbaşına bir Üniversite ve ecnebi profesörler derdi; lise, orta, ilktahsil, teknik tahsil, Avrupaya gönderilen talebe derdi; kitab derdi; terim derdi; yabancı dil derdi; disiplin derdi; fakat bunların hepsinin üstünde bütün bir maarif sistemi, metodu, kalite ve kantite arasındaki münasebetin ayarı, geniş program ve idare derdi.

Ben şimdiye kadar bütün bu mevzularda mücerred bir mantıkçı ve spekülâsyon adamı halinde kalmamak için, tecrübe sahiblerile yaptığım temasların neticelerine kendi müşahedelerimi de katarak bazı notlar topladım. Şu veya bu vekilden çok evvel, yazı hayatımın ilk günündenberi maarif ve kültür meselelerine karşı hususî alâkamı bilenler, şahısların çok üstünde bir memleket davası güttüğümden de şüphe etmezler. Bilâkis böyle bir şüpheyi veya iddiayı, şahsî ihtiraslarının emrinde konuşanların politikacı ağızları besleyebilir. Ben muallim değilim ve Maarif Vekâletinden kendime aid hiçbir şey beklemiyorum. Bütün istediğim, maarif hastasının yatağından indiğini görmek. O kadar. Bunu kolaylaştırmak için, elimden gelen hizmeti karşılıksız ve menfaatsiz (yani maaşsız ve tahsisatsız) yapmağa daima hazırdım; nitekim, sonunun akim olduğunu bildiğim resmî davetlere koşmaktan da geri kalmadım.

Maarifimiz için yazmağa hazırlandığım gayrişahsî ve objektif birkaç makalenin metodu şu olacak: Umumî fikirlere varmadan evvel, her bahiste, muhtelif temasların, tecrübenin, müşahedenin ve kontrolun bana tespit ettirdiği vâkıaları ortaya koymak. Kaidelerden misallere doğru gitmek değil, müşahede edilmiş realitelerden umumî fikirlere ve prensiplere çıkmak. Böylece, şimdiye kadar maarif mevzuunda takib edilen dedüktif usulün tamtersine bir «istikra» düşüncesi koymak istiyorum. Bizde maarife dair yazılan makalelerin ve eserlerin, bazı istisnalarla pek çoğu, muharrirlerinin, gene bir tecrübe mahsulü olmakla beraber *a priori* fikirlerile de ihtilât yapan kanaatlerini, sübjektif bir tercihle ele geçirdikleri misallere bağlayarak teşhir etmelerinden ibaret kalmıştır.

Aldığım notların unsurları da şunlar: Üniversite mensublarile, lise ve öteki mektebler muallim ve talebelerile yaptığım şahsî temasları; okuyucularımın göndermek lûtfunda bulundukları vesikalar ve müşahedeler; bu mevzuda yazılmış, büyük tecrübe kıymetine sahib eserler; eski mekteb ve tedris hayatımdaki bazı görgüler ve nihayet, memleketin umumî kültür hayatında her orta dikkat sahibinin gözüne vuran çürükler, yaralar ve sakatlıklar.

Bu kadar geniş mevzuu birkaç makalenin dar hacmine sığdırmak zorunda olduğum için, aldığım notları zarurî bir tasfiyeye tâbi tutacağım; hatta, belki de, böyle uzunca bir girişin ümid ettirdiği bir çok lüzumlu teferruatı ihmale mecbur olacağım. Mevzuu bu kadar tahdide mahkûm olmanın elemini tadil edebilecek bir tek tesellim de şu: Nihayet ben bir marifçi değilim. Çok defa, çözmekten ziyade kurcalamaktan ibaret bir ameliye içinde kalacak olursam, bu, davanın bitaraf mütehassıslarını (fakat bitaraf, fakat mütehassıs!) dirilmeğe teşvik içindir.

Biliyorum ki bütün maarif kadrosu içindeki samimî adamlar, garazsız tenkidlerin muharrirlerile tek cephededirler. Onlar da, biz de bir tek şey istiyoruz. Bu şey o kadar tektir ki tek kelimeye sığar: Maarif.

Geri tarafı ihtirastan ve dedikodudan ibaret.

PEYAMI SAFA

Ankara Paktının musaddak nüshaları dün Hariciye Vekilimize tevdi edildi

Ankara 16 (a.a.) — Türk - Fransız - İngiliz karşılıklı yardım muahedesinin tasdiknameleri Hariciye arşivine konulmak üzere bugün saat 11 de Fransa ve İngiltere büyük elcileri tarafından Hariciye Vekili Şükrü Saracoğluna tevdi edilmiştir.

Tevkif edilen ticaret gemileri

Brüksel 16 (a.a.) — Metropol gazetesi Anvers bahriye mehafilinin Londra hükûmetinin vaîdlerine rağmen iki haftadanberi İngiliz limanlarında mevkuf tutulmakta olan balıkçı gemileri mikdarının artmaktan mütevellid derin hayretlerine tercüman olmaktadır. Son haberlere göre, Belçika deniz kumpanyaları filosunun yarısı âtıl bir halde bulunmaktadır. Diğer taraftan iki Belçika vapurundan biri bir, diğeri iki aydanberi Fransız limanlarında mevkuf bulunuyor.

İngilterede feci bir tren kazası

Londra 16 (a.a.) — Liverpool'dan gelmekte olan bir tren, Southport istasyonunda bir marşandiz vagonuna çarpmıştır.

Dokuz yaralı vardır. Bunlardan dördünün hastaneye kaldırılmalarına mecburiyet hasıl olmuştur.

Cumhur Reisimizle Kalenin arasında teati edilen telgraflar

Ankara 16 (Telefonla) — Sovyet teşrinievvel ihtilâli münasebetile Reisicumhur İsmet İnönü ile Yüksek Sovyet meclisi divanı reisi Kalenin arasında ve keza Başvekil Doktor Refik Saydam ve Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ile Sovyet Komiserler heyeti reisi ve Hariciye komiseri Molotof arasında samimî telgraflar teati edilmistir.

Leh Cumhur Reisinin refikası Litvanyada

Kaunas 16 (a.a.) — Polonya Reisicumhurunun refikası, Paristen buraya gelmiştir. Bir müddet Litvanyadaki akrabaları yanında kalacaktır.

Valimizin Bükreşteki temasları

Bükreş 16 (a.a.) — Rumanya Propaganda Nazırının daveti üzerine Bükreşe gelen İstanbul Valisi Lûtfi Kırdar, Propaganda Nazırını ziyaret etmiş ve sonra şehircilik inşaatını gezmiştir.

Öğle yemeğini Bükreş Belediye reisi General Dombrovski ile yiyen Kırdar, akşamleyin Türkiye büyük elcisi Tanrıöverin ziyafetinde hazır bulunmuştur. Bu ziyafeti bir kabul resmi takib etmiştir.

Rumanya Hariciye Nazırı Gafenko, dün sabah İstanbul Valisini kabul etmiştir.

HEM NALINA MIHINA

Kıt'a ablukası olur mu?

Almanlar, sık sık, bir «kıt'a ablukası» ndan bahsediyorlar. Onlara göre, kıt'a allukası İngilizlerin iktısadî ablukasına mukabele olacaktır ve Avrupa kıt'asından İngiltereye hiçbir şey gönderilmiyerek bu memleket, sözde ham maddesiz ve aç bırakılacaktır.

Avrupaya hakimiyet bakımından Hitler'den daha iyi vaziyette olduğu halde Napoleon Bonapart, İngiltereye karşı kıt'a ablukasını tatbika muvaffak olamamıştı. Bunun bugün muvaffak olmasını imkân var mıdır ki Almanyaya bir dostluk, ademi tecavüz, hatta iktısadî ve siyasî yardım paktile bağlı yegâne devlet olan Sovyet Rusya bile, İngiltere ile ticaret etmek için, yeni anlaşmalar yapmağa çalışmaktadır.

Vaktile, Fransa, İngilterenin düşmanı olduğu halde, Napoleon bu işi becerememişti. Bugün ise Fransa İngiltere ile beraberdir ve bu iki memleketi, Avrupa değil, dünya doyurmaktadır. Farzı muhal kıt'a ablukası Avrupada muvaffak olsa bile İngiltere ile Fransa, ihtiyaclarını Asya, Afrika, Şimalî ve Cenubî Amerika ile Avustralyadan temin edeceklerdir.

Sonra, Almanya, Avrupada, hangi devletleri, kıt'a ablukasına iştirake icbar edebilir? Avrupa devletlerinin bir kısmı, Almanyanın tazyik edemiyeceği devletlerdir. İspanya, Yunanistan, Bulgaristan, Rumanya, Türkiye, Almanya ile hemhudud değildirler ki doğrudan doğruya bir tazyika maruz kalsınlar.

Almanya, Sovyet Rusya ile İtalyayı ise, tazyika cesaret edemez. Almanyanın istilâ tehdidile İngiltere ve Fransaya mal göndermelerine mâni olabileceği memleketler öteki küçük kara ve deniz komşularıdır. Bunları da ikiye ayırmak lâzımdır. Holanda, Belçika, İsviçre, Almanyaya karşı kendilerini müdafaaya hazır olan İngiltere ve Fransayı asla darıltmak istemezler. Bu memleketler, demokrasilerin müsaadesile denizaşırı yerlerden gelecek mallara muhtac ithalâtçı milletlerdir.

Küçük Baltık devletleri, bir kemiyet teşkil etmez; Sovyet Rusyanın himayesine girmiş olan bu devletleri geçelim.

Macaristanla Yugoslavya, ciddî ve filî bir Alman tazyikına uğrıyabilecekleri için onlar, İngiltere ve Fransaya mal göndermekten vazgeçebilirler. Fakat, bu iki memleketin İngiltere ve Fransaya ihracatı mahduddur.

İskandinavya devletlerine gelince, bunlardan Danimarka, bir Alman tazyikından korkarak İngiltere ve Fransaya hiç ihracat yapmıyabilir. İsveç, Norveçle Finlandirya Almanya ile karadan hemhudud değildirler. Almanlar, bu devletleri denizden tazyik edebilirlerse de, bu memleketlere, harb ilân etseler dahi, onların müttefiklere yapacakları ihracatı tamamile durduramazlar; yalnız sekteye uğratabilirler. Bu üç devletin, Almanyanın korkusundan İngiltere ve Fransaya hiç ihracat yapmadıklarını kabul edelim. Bu memleketler, Danimarka ile birlikte, İngiltere ve Fransaya, demir, tereyağı, yumurta, domuzyağı, odun, kâğıd hamuru, sellüloz ithal ederler. Fakat bu ithalât, kesilirse, İngiltere ve Fransa asla, silâhlarını teslime mecbur olmazlar. Çünkü bu dört devletin ithalâtı, kıymet itibarile Fransız umumî ithalâtının yüzde 2,9 u, ve İngiliz umumî ithalâtının yüzde 9,4 ünden ibarettir. Yalnız doun, kâğıd hamuru, sellüloz ithalâtı, Fransanın ayni maddelerden yaptığı ithalâtın yüzde 70 ini, İngiliz ithalâtının da yüzde 74 ünü teşkil eder. Fransızlarla İngilizler, bu maddeleri, kendi ormanlarından ve Amerika gibi memleketlerden tedarik edebilirler; edemezlerse, İngiliz ve Fransız karileri, biraz daha az sahifeli gazete okurlar.

Diğer maddelere gelince, onların hepsini başka memleketlerden tedarik kabildir. Yalnız İngilizler, alıştıkları İsveç ve Danimarka tereyağları, yumurtaları, bakon denilen domuzyağları yerine bunları başka memleketlerden tedarik edip yemek gibi bir felâkete (!) maruz kalacaklardır.

İngiltere ile Fransayı aç bırakmak için denize hâkim olmak ve deniz ablukası yapmaktan başka çare yoktur. Almanlar, bunu yapacak kudrette görünmüyorlar. Onun için kara ablukası, kıt'a ablukası tehdidi karşısında İngilizlerle Fransızlar «yaşasın deniz hakimiyeti!» diye mukabele ediyorlar.

Asılsız haberler veren gazete!

Ankara 16 (a.a.) — Son Posta gazetesinin bugünkü nüshasında muvazzaf askerlik müddetinin iki seneye iblâğına ve nakdî bedelin ilgasına dair neşredilmiş olan haberlerin külliyen asılsız olduğunu beyana Anadolu ajansı mezundur.

Küçük hikâye

Oyun

Peride Celâl

Enver:

«— Rızacığım, dayımın evinde fazla bir oda var. Vaziyetler malûm... Ben oraya göçedip kira vermekten kurtulacağım. Zaten başka türlü idareye de imkân yok. Gel benim evi sana ciro edeyim» dediği zaman Rıza, gülümsedi ve arkadaşının omzuna vurarak:

«— Enverciğim, dedi, ben pansiyonumdan memnunum. Hem biliyorsun orada beni tutan başka birşey de var.»

Evet, Enver arkadaşını bu pansiyonda tutan şeyi çok iyi biliyordu. Bu şey ufaktefek esmer güzeli bir kadındı. İsmi de Şaziye. Pansiyonda odası Rızanın odasına bitişikti Ve altı aydanberi Rızanın metresiydi.

Enver bunu çok iyi bildiği halde ısrarla devam etti:

«— Dur, diyordu, sözümü kesme, evvelâ ben dinle. Bu evde nekadar ucuz oturduğunu biliyorsun. Düşün, iki oda, möble. Biri yatak odası, diğeri mükemmel bir salon. Yalnız aşağıda başlıca bir ev sahbesi var ki o da zavallı, kendi halinde bir kadıncağızdır. Pansiyondan bin kere rahat. Merak etme, müşterisi yok değil. Dairede kaç arkadaş «aman bana ciro et» diye yalvarıp duruyorlar. Fakat dostumsun. Senin istifade etmeni istiyorum.»

Rıza içini çekti ve gene gülümsiyerek:

«— Doğru söylüyorsun, dedi, benim için iyi bir fırsat. Fakat gelgelelim pansiyonu terketmek, Şaziyeden uzaklaşmak olur ki bu da benim işime gelmez.»

Enver hafif bir öfkeyle:

«— Sen bilirsin, dedi, fakat bence pansiyonu terketmekle kendin için de, Şaziye için de iyi etmiş olacaksın.»

Hakikaten daha geçenlerde Şaziye pansiyon sahibesinin homurdandığını «ben evimde böyle münasebetsizlik istemem. İkisinden birini atacağım, bir gün dışarı» diye, şuna buna söylendiğini anlatmıştı.

Kısa bir tereddüdden sonra, Rıza, Enverin koluna girdi, «haydi, gidip şu senin evi görelim» dedi.

Ev, hakikaten gayet şirin, kutu gibi birşeydi. Ev sahibesi de sakin, sessiz bir kadına benziyordu. Bilhassa, yatak odası, Rızanın pek hoşuna gitti. Pencerelerinden deniz görünüyordu. Genc adam geniş, kadife örtülü karyolanın önünde kendi dar, siyah demir karyolasını hatırlıyarak adeta utandı. Hele üç büyük aynası olan tuvalet ve pembe abajurlu ceviz küçücük komud kimbilir Şaziyenin nekadar hoşuna gidecekti.

Bu esnada Enver yavaşça kulağına fısıldadı:

«— Kadının o kadar ihtiyacı yok. Yoksa istese, burasını çok daha fazla kiraya veremez mi, sanıyorsun?»

İki arkadaş evi gezip de merdivenleri inerlerken Rıza:

«— Şaziye ile konuşayım. Yarın sana cevab veririm.» dedi.

***

Ertesi gün buluştukları zaman genc adam, gayet neşeli idi. Envere: «Şaziye bu ev meselesini çok münasib buldu» dedi. Taşın da evi biran evvel gelip göreyim. Diyor. Ciroyu kabul ediyorum. Derhal muamelesine başlıyalım.»

Muamele çabuk bitti ve Rıza, bir iki gün zarfında yeni evine taşındı.

***

Aradan iki ay kadar geçti. İki arkadaş bu müddet zarfında birbirlerini göremediler. Rıza birkaç kere Enverin dairesine uğramış, fakat onu bulamamıştı. Nihayet bir gün Beyoğlunda karşılaştılar. Rıza durgun ve düşünceli görünüyordu. Koluna girip «yahu nasılsın!» diye, soran dostunun yüzüne içini çekerek baktı:

«— Bırak Allahı seversen, dedi. Nasıl olacağım: «Çok fena» Nerden aklıma girdin de beni o eve soktun?. Yok şöyle güzel, böyle rahatmış. Ev sahibesi melek gibi kadınmış! Bana ne be yahu!. Pansiyonumda gül gibi geçinip gidiyordum.»

Enver:

«— A, peki, dedi, bütün dediklerim doğru değil miydi? Yani nesinden memnun değilsin?»

Rıza içini çekmişti:

«— Evet, ilk günler çok memnundum. Ev rahattı. Ev sahibesi de hakikaten terbiyeli, kendi halinde bir kadındı. Şaziyenin gelip gitmesine hiç sesini çıkarmıyordu. Şaziye de aman kuş yuvası gibi yer diye, durmadan memnuniyetini izhar ediyordu. Fakat, bir iki hafta sonra sık sık gelmemeğe başladı. Durmadan bahaneler buluyor, randevuların arasını uzattıkça uzatıyordu. Nihayet bir gün akşama kadar bekletti, gelmedi. O olmadıktan sonra o güzel evin benim için, bir cehennemden ne farkı vardı. O esnada pansiyonda, o eski, kötü, dar odada olmak için neler feda etmezdim? Ertesi gün pansiyona gittim. Beni kabul etmedi. Sokakta yolunu bekledim. Kaşlarını çatarak yolunu değiştirdi. Senin anlıyacağın Şaziyeyi kaybettim.»

Enver:

— Peki, bu Şaziyenin metresi olduğu bahtiyar kimmiş, dedi?

Arkadaşı omzunu silkmişti:

— Ne bileyim ben!

Çok kederli görünüyordu. Enver elinden geldiği kadar onu teselliye çalıştı. Fakat ayrıldığı zaman kıs kıs gülüyordu.

Daha ilk tanıştığı zaman Enverin Şaziyede gözü kalmıştı. Fakat bunu Rızadan ustalıkla saklamasını bildi. Ve günlerce genc kadını elde etmenin çarelerini aradı durdu. Rıza oldukça Şaziyeye yaklaşmanın imkânı yoktu. Peki Rızayı uzaklaştırmanın çaresi! Uzunboylu düşündükten sonra Enverin aklına nihayet bir çare geldi: Şaziyenin hatırı için her cihetten memnun olduğu evini kurnazlıkla Rızaya ciro etmek ve derhal pansiyona, Rızanın odasına gidip yerleşmek... Plânın ilk kısmını muvaffakiyetle neticelendirip de pansiyona, Rızadan boş kalan odaya yerleştikten sonra Enver için Şaziyeye yaklaşmak pek kolay oldu. Rızaya gittiği günlerden sonra Şaziyenin birçok boş yakitleri oluyordu. Genc adam bu boş vakitlerinde genc kadına arkadaşlık etmeğe başladı. Ona kendisinin pansiyonda olduğunu Rızaya söylememesini rica etmiş, Rızanın dar kafalı bir adam olduğu için bu güzel arkadaşlığı hoş görmiyerek kıskanclık meseleleri çıkarmağa başlıyacağını söylemişti. Böylece arkadaşını kötülemeğe başladıktan sonra lâf arasında da Şaziyeye onun ufaktefek kusurlarını ifşaya başladı. Nihayet bir gün Rızanın paraya olan hırsı yüzünden pansiyonu terkederek, daha ucuz olan bu eve geçtiğini söyleyiverdi. Arkasından ilânı aşk etmeyi de unutmadı ve sonunda Şaziye Rızadan yüz çevirip Enverin metresi oldu.

Halbuki zavallı Rıza, hiç birşey bilmiyordu. Kendisine oynanan kurnazca oyunun farkında değildi. Enver işte bunun içindir ki arkadaşından ayrıldıktan sonra kıs kıs güldü..

Peride Celâl

RAŞİD RIZA
E. SADİ TEK
TİYATROSU
Cuma, cumartesi ve pazar akşamları Bursa Şafak sinemasında üç temsil verecektir.

DUYDUNUZMU?

Faydası

Paris mağazaları, vitrinlerini muhafaza etmek kaygusile, harbin ilk gününden itibaren tertibat almağa başladılar. İnfilâk sarsıntıları camları patlatacağına göre, bunun çaresini, şerid halinde kâğıdlar yapıştırmakta buluyorlar. Kırılan cam, bu sayede yerinde duracak, etrafa saçılıp bir kaza da o çıkarmıyacak. Harb bitinciye kadar, vitrine yeni bir cam takıp masraf etmek korkusu da yok.

İlk zamanlarda, bu kâğıd şeridler alelâde kafes şeklinde, yahud gelişi güzel yapıştırılmış şeylerdi. Günler geçtikçe, Paris mağazaları, bu kâğıd parçalarından, mükemmel tezyinat yapmağa başladılar. Öyle ki, kâğıdlı vitrinlere bakınca, bu usulün şimdiye kadar tatbik edilmemiş olmasına adeta acınırsınız. Hem ucuz, hem zevkli bir reklâm vasıtası.

Bir Fransız mecmuası, harb, Fransızların zevk sahibi olduklarını bir kere daha meydana çıkardı, diyor. Harbin, hiç değilse, sanayii tezyiniyeye bir şube daha ilâve etmek gibi bir faydası olduğu fikrinde.

Olabilir ama, attığı taş ürküttüğü kurbağaya değer mi?

Sigorta

Paris, hava tehlikesini önlemek için, geceleri sık sık karanlıklara gömülüyor. Evler, sokaklar, mağazalar, her taraf zifiri karanlıkta kaldığı zaman, gideceğiniz yere, kazasız belâsız varmak bir mesele. Hele yayaların, otomobil altında kalmadan tatlı canlarını sahili selâmete atmaları büsbütün çapraşık bir keyfiyet.

Buna rağmen, Paris sokaklarında kalabalık gene eksik değil. Fenerleri sönük otomobillerin tekerlekleri altında ezilmeden, gece seyranına çıkan tekler ve çiftler tümen tümen. Zira, bu işin de kolayını bulmuşlar.

Kadınlar, boyunlarına, geniş bir beyaz yaka geciriyorlar. Bellerine, tam sırta tesadüf eden kısmı tekerlek olmak şartile enli bir beyaz kemer takıyorlar. Ellerinde, geniş konclu beyaz eldivenler, ayaklarında beyaz çorab, kollarında beyaz çanta var.

Erkekler de öyle. Kollarına beyaz bandlar, bellerine beyaz kemerler takmışlar; pantalonlarında enli ve beyaz birer zırh, omuzlarında, beyaz kılıflara geçirilmiş maske kutuları var.

Bu kadar bol beyazlığı görmiyecek hiçbir şoför yoktur. Binaenaleyh otomobil kazası da olmuyor.

Lâf aramızda, bu kılıkla sokakta dolaşmaktansa, evden dışarı çıkmamak hayırlı ama, kazaya karşı öyle sigortalı bir kıyafet ki, harbden sonra bile âdet hükmüne girip kalsa yeridir.

MEVLİD

Bilun Manyasın üfulü ebedisinin senei devriyesi münasebetile 18 ikinciteşrin 939 cumartesi günü öğle namazından sonra Teşvikiye camiinde Mevlidi Nebevî kıraat olunacaktır.

Halebde

Cumhuriyet gazetesinin ve diğer Türk gazete ve mecmualarının satış yeri Jan R. Kürdi mağazasıdır.

ŞEHZADEBAŞI TURAN TİYATROSU
19 teşrinisani cumartesi akşamı
San'atkâr Naşid ve arkadaşları
Okuyucu Semiha ve Mişel varyetesi

HALK OPERETİ
Eski Çağlıyan
saat 21 de
Bu akşam
(Eski tas, eski hamam)
Yazan:
M. İbrahim
Pazar: Matine 16 da

BUGÜN ASRI sinemada
ANNABELLA tarafından oynanmış büyük ve güzel aşk romanı
Mahkûmlar Kalesi
Gary Cooper ve Mad. Caroll tarafından oynanmış Türkçe sözlü büyük zabıta ve macera filmi:
Asi Generalin SON EMRİ

MICHELE MORGAN
"KASIRGA„ yı CHARLES BOYER ile ve
BAR KADINI
filminde GILBERT GIL ile çevirdi
Gece barlarındaki başdöndürücü ihtiraslar ve sefahetler saikasile bir kadının sukutu...
Pek yakında SÜMER sinemasında

YENİÇERİ HASAN
ilk büyük türkçe musiki filmi

En vâsi salon - En lüks konfor - en sıhhî esbabı istirahati cami son sistem projeksiyon ve ses makinelerile mücehhez şarkın ve Türkiyenin en muhteşem
ÇENBERLİTAŞ SİNEMASI
Memleketin büyükleri, mümtaz aileleri huzurunda
DARÜŞŞAFAKA MENFAATİNE
Bu gece tam saat 8 de açılıyor
Küşad programında 2 büyük film birden
Hududlar Tehlikede
Mireille Balin — Eric Von Stroheim
Siyasî vak'alar arasında güzeran eden aşk ve ihtiras filmi
GASPARONE
MARİKA ROKK
Lüks ve ihtişam sahnelerile süslenmiş şen ve şuh büyük revülü operet
Telefon: 22513

Bugün MELEK Sinemasında
Seviştiğimiz günler
JEANETTE MAC DONALD, NELSON EDDY

Bugünden itibaren
TAKSIM SİNEMASINDA
2 nci hafta
ŞARKIN VE ARAB DİYARININ YEGÂNE SES KRALI
«AŞKIN GÖZYAŞLARI» ve «YAŞASIN AŞK» filmlerinin unutulmaz san'atkârı
ABDÜLVEHAB
ın aşk... heyecan ve hicranlarla dolu
BEYAZ GÜL
Türkçe sözlü Arabca şarkılı
şaheserini seyretmek için İstanbulun her semtinden koşuşan 1000 lerce sinema meraklılarını
TAKSİM SİNEMASI'nın
vâsi salonu istiaba kâfi gelmiyor. (Lûtfen tam seans saatlerinde teşrif olunması...)

BUGÜN İPEK Sinemasında
TOSUNPAŞA
Seanslar 2 - 4,15 - 6,30 - 9 da

Şehzadebaşı TURAN sinemasında
Muvaffakiyetle devam eden iki büyük filim birden: Türkçe filimlerin şaheseri olan
ZEYNEBİM
Tamamen TÜRKÇE SÖZLÜ ve ŞARKILI
Oynıyanlar: Pierre Batchef, Colette Darfeuil.
Muallim ve bestekâr: ARTAKİ — Rakkase: SEMİRA MUHAMMED — Muganniye: SUZAN GÜLUN — İkinci film bu sene memleketimizin en büyük spor filmi KALECİ
Matineler saat 12 den itibaren devamlı seanslar. Telefon: 22127

=İç Güveysi=

Tefrika No. 13 — **Nakleden: KEMAL RAGIB**

Muhiddin Bey, çok nazik görünüyordu. Yapmacık bile olsa kendine pek yaraşıyordu. Bellı ki görmüş, geçirmiş bir adamdı. Muzafferle şuradan, buradan konuştu. Biraz politikadan, biraz da onun işlerinden lâf açtı. Bütün Avrupalı salon adamları gibi, her açılan söze karışacak, hepsinde de tatlı tatlı kendini dinletecek kadar geniş bir bilgisi vardı. Muzafferin mühendis olduğunu biliyordu. Biraz da eski eserlerden bahsetti; sonra bugünkü zevklere dadanan alacalı ruhla şöyle bir eğlenip geçti. Bir sırasını getirdi, Muzafferin gönlünü alacak sözler buldu, söyledi. Şirketteki şeflerinin onu ne kadar sevdiklerini anlatırken öteden genc çocuk, renkten renge giriyor:

— Bir de dün gece olup bitenleri duysalar, acaba o zaman ne söyleyecekler?

Diye dudaklarını kanatıyordu.

Amca Bey, en sonunda gene öyle ustalıkla lâkırdıyı döndürdü, dolaştırdı; Satvetle ikisinin evlenmelerine getirdi. O aralıkta bile Muzafferi okşamaktan geri kalmıyordu:

— Yüzünüzü görmeden, Behire Hanımefendiden dinleye dinleye, ne kadar faziletli bir genc olduğunuzu biliyorduk. Şimdi de doğrudan doğruya teşerrüf ettik. Hanımefendiden olsun, şirketteki arkadaşlarınızdan olsun bütün duyduklarımız, sizi gördükten sonra pek sönük kalıverdi. Kendi gözümle de gördüm, inandım ki Satvet için sizden daha değerli bir eş bulamayız. Kızımız diye söylemiyorum, onun da size lâyık olabileceğine inanabilirsiniz. Birbiriniz için yaratılmışsınız, diyebilirim. Biraz daha geçsin, biraz daha yakından tanışınız, daha iyi anlaşırsınız.

Muhiddin Bey, bütün bunları tane tane, hem de tatlı bir sesle anlatırken, Behire teyze de:

— A, elbet!. İnşallah!. Ona ne şüphe!.

Diye hiç durmadan başını sallıyordu.

Muzafferin artık sesini çıkarmaya bile gücü yetmiyordu. Bu karışık rüyanın sonunu bekliyor, bir de şu mermerden sarayın belki de mermerden daha soğuk sultanını görebilmek için içi içine sığmıyordu.

Muhiddin Bey hâlâ anlatıyordu:

— Artık sözü uzatacak ne var, diyordu. Hele ben öyle eski kafalı amcalar, kız babaları gibi kendimi naza çekecek değilim ya. Ne ise yazılı, o olur. Böyle işlerde uzun uzadıya arayıp soruşturmaktan, düşünüp taşınmaktan ne çıkar. İnsanlar kolay kolay anlaşılmaz, iç yüzleri belli olmaz ki... Onun için işi, biraz da oluruna bırakmalı. Hayatta, talih denen tesadüfler çok büyük yer tutar. Bendeniz, talihe pek inanırım. Avrupada bulunduğum zamanlar, sık sık Montekarloya giderdim...

Eski diplomat, şimdi de oyun masalarında saltanat süren talihin çapkınlıklarını, kahbeliklerini sayıp döküyor; o salonlardaki hatıralarını anlatırken gözlerinin içi ışıldıyordu.

Bu da böylece, kimbilir, ne kadar sürdü. Sonra gene evlenmekten söz açıldı:

— Satveti siz de gördünüz, siz de tanıyorsunuz. Genc olduğunuz için, alıcı gözle baktığınız için, hem belki de benden daha iyi tanıyorsunuz.

Muzaffer şaşırmıştı:

— Tanımıyorum, yüzünü bile görmedim.

Demek için yutkundu. O aralık Behire teyze ile gözgöze geldiler. İhtiyar kadın dudaklarını ısırıyordu. Kaşının bir ucu da yavaşça yukarıya doğru kalkmıştı. Muzaffer, bunu gördü. Korktu. Hiç sesini çıkarmadı. Sonunu bekledi.

Muhiddin Bey, hep öyle kendi bildiği gibi anlatıyordu:

— . . . Öyle olduktan sonra artık, kızımızın güzelliği, çirkinliği için söz söyleyecek değilim. Onu siz de bizim kadar biliyorsunuz.

Behire teyze, bütün gün, Satvetin güzelliğini saymakla bitirememişti. Şimdi Muhiddin Beyin ağzı Muzaffere biraz gevşek gibi göründü:

— Acaba kız çok çirkin de, amcası bunu mu hatırlatmak istiyor?. Bile bile lâdes, demeğe mi getiriyor?.

Diplomat amca, hiç durmadan söylüyordu:

— Yalnız bir de ruhî tarafı var. İleride, bir arada yaşarken birdenbire sizi şaşırtmasın, diye şimdiden onu da haber vereyim. Satvet, bugünlerde korkunc bir buhran geçiriyor; zavallı enikonu hasta!.

Muzafferin kulakları uğuldadı. Güçlükle işitiyor gibiydi. Kendi kendine:

— Ben biliyordum, zaten... diye gözleri yarı yarıya kapandı. Bu işin içinde aksayan bir yer var ama, bakalım nedir?. Yavaş yavaş o da çıkıyor işte...

Muhiddin Bey, onun renkten renge girdiğini görüyor mu, yoksa görmüyor mu, bilinmez! görse de hiç aldırmıyordu:

— Satveti yakından tanımazsınız. Çok ağır başlı, çok içli bir kızdır. Şimdiki küçük hanımların hiçbirine benzemez. Hatta bu asır için biraz da marazî bir yaradılış, denilebilir. Yaşına yakışmıyacak kadar ağır, geçirdiğimiz hayata uymıyacak kadar karanlık düşünceleri vardır. Çok incedir. Çok iyi huyludur; iyi yüreklidir. Hepimiz, sokaktan geçerken, şurada burada, acınacak ufak tefek hâdiselere rasgeliriz, değil mi?. Acısak da, içimiz ne kadar sızlasa da, vah vah diyip geçeriz. O, bunu günlerce düşünür, düşündükçe ağlar; yemekten, içmekten kesilir; hiç kimse ile konuşmaz, enikonu hasta olur, o kadar yumuşak yüreklidir. Otomobille geçerken, sokakta iki çocuğun döğüştüğünü gördü, diyelim. Hemen arabayı durdurur, iner, onları ayırmaya kalkar. Kendince kimi haklı buluyorsa, hangisinin ezildiğini görüyorsa ona para verir. Yanına alır gezdirir. Götürür, oyuncak alır; şekerleme, pasta alır. Gene otomobille götürür, evine bırakır. Buna, iyilik diyen de olur, delilik de... Bizim rahmetli birader, onu çok iyi okuttu. Belki onun için bu kadar içli bir kız oldu ya, o da başka... Musikiden anlar, hem şöyle böyle değil, enikonu... Birkaç dil bilir. Uzun yıllar Avrupada yaşadı. Yalnız başına dolaştığı da oldu. Dünyayı görmek, insanları tanımak için bütün bunların yarısı, belki de yarısının yarısı, bir başkasına elverir değil mi?.. O, zavallı bir türlü değişmedi. Üstelik günden güne de hastalığı artıyor. Hem o kadar ki onu tanımıyanlar, ilk görüşte, aman ne soğuk şey, derler. Acaba dilsiz mi, işitmiyor mu, bakıyor da görmüyor mu, sinirlerinde bir hastalık mı var, diye türlü türlü şüpheye düşerler. O kadar donuk, o kadar cansız görünür. Sanki mermerden yapılmış, bir heykel sanırsınız!. Artık bunu da zavallıya çok görmemeli. Ağabeyimle yengemin başına gelen faciadan sonra...

[Arkası var]

İktibaslar

Bitaraf kalmak gittikçe güçleşiyor

Denizler ve hava, bitaraflar için mütemadiyen zuhur eden tehlikelerle dolu birer saha olmuştur, bu vaziyette cidale karışmamak çok zorlaşmıştır

Bir zamanlar, bitaraf kalmak hem kolaydı, hem faydalıydı. Fakat herşey değişti. Devletler arasındaki mütekabil iktisadî bağlılık ve harbin yeni şartları, mücadele mıntakasından uzak olan milletlerin bile muhariblerin yaptıkları ve istedikleri şeylere karşı alâkasızlık göstermelerine mâni oluyor.

Filhakika şimdiki harbin başlangıcındanberi bitaraflık ilânları biribirini takib etmekten hâli kalmadı. Şimal devletleri, hertürlü cidalin haricinde kalmak arzusunda olduklarını ilân ettiler; buna rağmen gemileri batırıldı ve iki muhasım taraftan birinin tayyarelerinin şu veya bu arazi üzerinden uçmuş olduklarına dair yarı acı, yarı tatlı notalar biribirini takib etti.

Birleşik Amerika, bitaraflığı hakkında olmaktan ziyade muhariblerin ticaretine iştirakinin vüs'at ve şümulü bahsinde münakaşalarda bulunuyor. Hercides, hukuku düvelden bahsediyor, fakat (hak, kavinindir) sözünü unutuyor.

Esasen bizim eski hukuku düvel, bilhassa bahrî sahada pek o kadar parlak birşey değildi. Meselâ denizde hususî mülkiyeti haiz bir geminin teknesini ve hamulesini musadere, yahud tahrib etmeği en meşru bir hak olarak tanımıştır.

1914 - 1918 senesinde feshedilmiş olan 1909 tarihli Londra beyannamesi, bitaraf bir ticaret gemisini yakalıyan bir harb gemisinin müstakbel harekâtı için zararlı gördüğü takdirde bu gemiyi batırabileceğini natık idi. İşte bu hükümler, sonraları tahtelbahir muharebesinin ifratlarını muhik göstermeğe yaramıştır.

Bundan başka gemilerin seyrüseferine müteallik örf ve âdetlerin en namuskâr müfessirleri bile harb esnasında sahte bayrak kullanılmasının meşru bir hile olduğunu kabul etmişlerdir. İngiliz kanunu, bu telâkkiyi tevsik etmiş olduğundan Alman tahtelbahirleri, bitaraf gemileri araştırmaksızın batırmışlar ve mazeret olarak bunların bitaraf olduklarını garanti eden hiçbir şey mevcud olmadığını ileri sürmüşlerdir.

Tayyarelerin yeni yeni bir takım müşküller çıkarmış oldukları son harbe kadar denizlerde hak meselesi, muhariblerle bitaraflar arasındaki münasebat tarihinin en mühim kısmını teşkil etmiştir.

1914 - 1918 harbinin başında mutlak kaçakçılık (harbde kullanılacak şeyler) le şarta muallâk kaçakçılık (sulhta veya harbde kullanılabilecek eşya) arasında fark gözetiliyordu. Bunlardan birincisi gideceği son yer düşman memleketi olması, ikincisi de doğrudan doğruya müsellâh düşman kuvvetine veya idaresine gönderilmekte bulunması halinde musadere edilebiliyordu.

Fakat harbin zaruretleri karşısında bu ince farklara bakan olmadı. Bir taraftan Amiral Von Tirpiz, düşman ve şüpheli bitaraf gemileri arasında fark gözetilmemesini emrettiği gibi diğer taraftan da müttefikler, düşmana gitmekte olduğu sabit olan veya zannolunan bütün malları kat'î surette veya muvakkaten zaptetmekte tereddüd etmediler.

Şimdiki harbde, Almanya, bitaraf gemiyi düşman memleketine gidiyor addetmektedir. Fransızlarla İngilizlerin de bu yolda hareket edeceklerinde şüphe yoktur. Ablukaya gelince, onda da ayni terakki görülmüş ve abluka filî olmaktan çıkmıştır. Meselâ 1915 senesinde, Almanlar, bütün İngiliz adalarının sularını harb mıntakası ilân etmişlerdir. Halbuki buralarda filî abluka tesis etmelerine tabiî imkân yoktu.

Bundan başka muharib olmıyan devletlerin hükümranlık ve hürriyetlerine karşı tecavüzde bulunuldu; ithalâtları, tahdid olundu. Hiç şüphesiz bundan bitaraflar müstefid oldular. Bir tarafın almadığını öbür tarafa satarak kazanc temin ettiler. Hatta Fransızlarla İngilizler, Almanların veremiyecekleri fiatla piyasalarına mal çekmek tabiyesini kullandılar. Görülüyor ki, hukuku düvel, gene ayaklar altına alındı. Başka türlü olabilir miydi? Zannedilmez.

***

Unutulmaması icab eden bir nokta var: Asrî harb, milletten ayrılmış olan ve milleti müdafaa eden asker kuvvetlerinin çarpışmasından ibaret değildir; askerî, iktisadî ve malî kuvvetlerini ortaya atan milletlerin harbidir. Bu sebebden dolayı hasım tarafa asker göndermek nasıl bitaraflığı ihlâl eden bir hareket telâkki ediliyorsa mal göndermek de o şekilde telâkki edilmek icab eder. Şu halde kontrolu mümkün ve deniz yolile yapılan ticaret muhariblerin kâffesi için şüpheyi davet eder mahiyettedir. Binaenaleyh bitaraflar, nihayet bitaraflıktan çıkmak mecburiyetinde kalıyorlar. Bunun manası bitarafların iki muhasım taraftan birini veya ötekini iltizam etmek mecburiyetinde kalmaları değildir; belki hürriyetlerinin tam olmaması ve harb kanununun ahkâmına ram olmalarıdır.

***

Bitarafların vaziyetindeki hukukî istihale son hududuna varmış mıdır? Böyle olmasını çok isterler ve endişeler de haklıdır. Fakat evvelki harble şimdiki harbin mukayesesinden anlaşılıyor ki onların huzur ve istirahat taleblerine müsaid bir temayül mevcud değildir. Evvelâ muharibler, bu defaki harbde bitarafları 1917 senesindeki vaziyete sokmak için düşünmeğe bile lüzum görmemişlerdir. Düşman memleketine gönderilen mallara karşı fark gözetilmeden ablukanın tatbikına girişilmiş, muhasamat başlar başlamaz bitarafların kontrola tâbi kontenjantmanı mer'iyet mevkiine girmiş ve tahtelbahir muharebesi başlamıştır.

Almanya, son zamanlarda bir devletin Almanya aleyhine müteveccih bir İngiliz kontroluna tabiiyetini bitaraflığı ihlâl eder bir hareket addetmekte olduğunu ilân etmiştir.

Şu halde bitarafların yapacağı iki şey var: Ya bir tarafın kontrolunu kabul ederek diğer tarafın tecavüzüne uğramak, yahud kendisini kontrol ettirmekten imtina ederek kontrol etmek istiyen muharible cidale girişmek...

Tayyareler, bitaraflık meselesini büsbütün karıştırmaktadır. Her devlet, kendi semasına irtifa hududuna tâbi olmaksızın hâkimdir. Denizlerle hava arasındaki esaslı fark budur. Denizlerde hakimiyet, kara sularına münhasırdır. İleride havalarda da hududlar vücude getirilip getirilmiyeceği bilinmez. Fakat şimdiki halde bu mesele, mevzuubahis değildir.

Almanya gerek istiyerek, gerek maddî vasıtaları olmadığından dolayı düşman tayyarelerine yol veren bitarafları, bitaraflığı ihlâl etmiş addetmekte ve bu suretle kendisinde de mukabele hakkı görmektedir.

Bu formülün neticesi şu oluyor: Bitaraf semayı, muhariblere açık harb mıntakası haline sokmak, aksi takdirde bitaraf memleketi ihtilâfa dahil etmek...

Denizle hava, bitaraflar için mütemadiyen zuhur eden tehlikelerle dolu birer saha halini almıştır. Denizlerin hürriyeti meselesi, en kuvvetlinin kanunile halledilmiş olduğu gibi havaların hürriyeti meselesi de ayni manzarayı arzetmektedir.

Le Mois'dan

Paris sefartimizde 29 teşrinievvel

Cumhuriyet bayramı münasebetile Paris Büyük elçiliğimizde verilen ziyafette, Fransa Meb'usan Meclisi Reisi Heryo, Fransanın eski Ankara elçisi Henri Ponsot, Abbas Hilmi Paşa ve birçok Fransız ricali bulunmuştur.

Holandada vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

de uçarak Liej mıntakasına girmiştir. Bu tayyareler Belçika avcı tayyareleri tarafından tardedilmiştir.

Berlindeki Holanda elçisi Lahey'e gitti

Amsterdam 16 (a.a.) — Havas ajansı bildiriyor:

Dün Holanda ve Belçikanın diplomatik mümessillerine Ribbentrop tarafından verilen şifahî cevabın, bitaraf hükümdarlara Almanyanın son sözünü teşkil ettiği, bu sabah Hariciye Nezaretinde söylenmekteydi.

Berlindeki Felemenk elçisi bu tavassut teklifinin mevzu teşkil ettiği vahim hâdiseler hakkında La Haye malûmat vermek üzere bu sabah hükûmet merkezinden hareket etmiştir. Bu sabah Berlinde gazeteciler, Almanyanın İngiltere tahakkümünü mahvetmek gibi tek hedefi olduğu ve tereddüdler, tavassutlar devrinin kat'î surette geçtiği söyleniyordu.

Sulh teklifi niçin reddedilmiş?

Berlin 16 (a.a.) — Börsen Zeitung gazetesi «İhya siyaseti» başlığı altında yazdığı bir makalede Avusturya, Çekoslovakya ve Polonyanın tekrar ihyası hususunda Fransız ve İngilizlerin talebini mevzuu bahsederek diyor ki:

«Bu irtica siyaseti yalnız Almanyayı değil, bütün Avrupayı tehdid etmektedir. Bu siyaset, 19 uncu asrın ilk yarısında genc milletlerin terakkisine mâni olmak istiyen Metternich irticaına pek ziyade benzemektedir. Metternich siyaseti Sicilya ve Toskanya tahtlarına silâh kuvvetile Habsburg Bourbonlarını ve İspanyolları tekrar getirmişti. Bugünkü yeni irtica siyaseti silâh kuvvetile Habsburg Bourbonlarını getirmek emelindedir. Bunlar garb devletlerinin elinde alet olarak Tuna havzasının tarihî tekâmülünü durdıracaklar ve Almanları büyük Alman milletinden ayıracaklardır.

Çekoslovakya ve Polonyanın da ihyası ayni hedefleri takib eder. Slovak milletinin mütaleası alınmaksızın ve Çek milletinden vekâlet olmaksızın gayritabiî bir teşekkül olan Çekoslovakya tekrar kurulmak isteniyor.

Polonya için de bu böyledir. Çekoslovakya ve Polonya Alman genişleme hareketinin değil, fakat Almanyanın can düşmanı olmak vazifelerine kurban gitmişlerdir. Fransa ve İngilterenin istediği bir Polonya ve Çekoslovakya kurmak değil, şarkta Alman düşmanları vücude getirmektir. Onlar Avrupa muvazenesini nazarı itibara almaksızın 1919 - 1939 cebir sistemini ve düşmanlık havasını ihya etmek istiyorlar. Almanyayı tahrib etmek ve Alman topraklarını Alman düşmanlarına vermek hedefini güdüyorlar. Eğer bugüne kadar Almanyanın bütün enerjisile harb etmesi için bir sebeb yok idiyse bile Avusturya sözü bütün Alman milletini silâh altına almağa kâfidir. İngilizlerin ve Fransızların emellerine nail olmalarına müsaade etmiyeceğiz.»

Tahtakale cinayeti

Tahtakalede kayıkçı Muharremi öldürmekten suçlu balıkçı Şükrü, dün Müddeiumumilikçe hâdisenin meşhud suç kanununa uygun olduğu mütaleasile İstanbul Asliye İkinci Ağırceza mahkemesine gönderilmiş, suçlunun sorgusu yapıldıktan sonra, bu hâdisenin meşhud suç kanununun şümulüne girip giremiyeceği mahkemece müzakere edilmiştir. Bir saat süren bu müzakere neticesinde, hâdisenin Müddeiumumilikçe mahkemeye verilme zamanına göre gecikme dolayısile bu işin artık meşhud suçluktan çıktığı, aradaki tatil günlerinin hesaba katılmaması kabil olmadığı, çünkü ağır cezalı işlerin bu işlere bakan mahkemeyi tatil zamanları faaliyete davet de Müddeiumumiliğin vazifesi bulunduğu şeklinde karar verilmiş, Müddeiumumiliğin «meşhud suçtur» iddiası reddolunarak davanın umumî hükümlere uygun olarak yürütülmesi karar altına alınmıştır. Bu suretle, mahkemeye gelen şahidler dinlenilmemiştir.

Suçlu Muharremin bu karardan evvel İkinci Ağırcezada yapılan sorgusunda söylediklerine gelince, bu ifade, daha evvel sulh cezada verdiği ifadeden bir cihetçe başka türlüdür. Orada «Muharrem herkesi haraca bağlamıştı. Ben balık satarken, geldi, benden harac almağa kalkıştı. Ben vermeyince kavga çıkardı, sövüp saydı, başımı yumrukladı. Bunun üzerine bıçağımı göğsüne sapladım.» demişti; burada, bu son cümleyi tekrarlamıyor, «artık ne yaptığımın farkında değilim» diyordu. Halbuki dün, «zaten ben o günden bugüne kadar sersemim. Bu Muharrem, çok kimseleri benim gözlerimin önünde yaralamış bir adamdır. Hem sarhoştum, hem de bu yaralamalar gözlerimin önüne gelerek ne yaptığımı bilemedim. Hâdiseden sonra denize attığım balık bıçağıdır, benimdir. Kanlı mıydı, hatırlamıyorum» tarzında ifade vermiştir.

Garb cephesinde vaziyet

Londrada Hitlerin benzeri olan bir duvar boyacısı bulunmuştur. Resmimiz, hava müdafaa teşkilâtına mensub gencler tarafından tevkif edilen Londranın Hitlerini gösteriyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

münasebetile zaman bitarafların lehine geçmektedir.

Keza Fransız cephesinde de, zaman ilerledikçe Almanların Maginot hattına karşı faaliyette bulunmaları imkânı da zorlaşmaktadır.

Dün de evvelki günler gibi Alman tayyareleri Fransanın şimal ve doğu şimal bölgeleri üzerinde istikşaf uçuşları yapmışlardır. Tayyarelerden birçoğu Belçika üzerinden gelmektedir.

Alman propagandası şimdi evvelâ bir bitaraf memlekette yapılan, sonra diğer bitaraf memlekette tekrar ve teşdid edilen yanlış haberler neşri suretile tezahür etmektedir.

Düşürülen Alman tayyaresi

Lille 16 (a.a.) — Grand d'Echo Denord yazıyor:

11 teşrinisanide Dünkerque üzerinde uçan bir Alman tayyaresi hava topları tarafından ehemmiyetli bir surette hasara uğratılarak denize düşürülmüştür.

Başpilot boğulmuş, diğer üç tayyareci bir Holanda kargusu tarafından kurtarılmıştır.

Almanların kurnazlıkları

Paris 16 (a.a.) — Cephede Almanların bazı kurnazlıkları tebeyyün etmiştir. Almanlar ileri mevzilerde geceleyin kıtaatını bırakmıyorlar. Hava kararınca bu kıtaatı kamyonlarla geriye çekiyor ve sabahleyin erkenden hava daha ağarmadan tekrar getiriyorlar. Bu suretle askerlerin daha iyi istirahatini temin etmiş oluyorlar. Bu kurnazlık meydana çıktığından, tekrar ederse Fransızlar geceleyin Alman mevzilerini ele geçireceklerdir.

Diğer bir kurnazlık daha:

Almanlar herhangi bir taarruz hareketinde bulunmadan evvel bir nevi kuklalar ileri sevkediyorlar. Ve bunlara arasıra da ateş ettirerek ziyalar verdiriyorlar. Fransızlar bu ziyalara karşı ateş açınca Fransız bataryalarının nerelerde olduğunu anlıyorlar ve asıl kuvvetlerini ona göre kullanıyorlar.

Fransız tebliği

Paris 16 (a.a.) — 16 teşrinisani sabah tebliği:

Dün gece kaydedilecek birşey olmamıştır.

Alman tebliği

Berlin 16 (a.a.) — «Resmî tebliğ» Dün cephede mühim bir hâdise olmamıştır.

Musadere edilen Alman vapuru

Londra 16 (a.a.) — Leonder olduğu zannedilen 900 ton hacmindeki bir Alman vapuru, bir İngiliz kruvazörü tarafından yakalanarak İngilterenin garbındaki limanlardan birine sevkedilmiştir.

Leander'in harbin başlangıcında Vigo'ya iltica etmiş olduğu ve mürettebatının Almanyaya dönmek teşebbüsüne kıyam etmiş oldukları zannedilmektedir.

Tahtelbahirden kurtulan gemi

Panama 16 (a.a.) — İngilterenin Yeni Zelanda için yola çıkan İngiliz Matarsa vapuru 50 dakika kovalandıktan sonra bir Alman denizaltısından kurtulmağa muvaffak olmuştur. Mürettebatı ve yolcuların dikkate değer bir soğukkanlılık gösterdikleri bildirilmektedir.

Dokuz kişi boğuldu

Londra 16 (a.a.) — Bugün infilâk eden Woodtown sahil gemisi bir dakika içinde ve bir duman sütunu halinde batmıştır. Aralarında vapurun kaptanı da olduğu halde dokuz kişi boğulmuştur.

Amerika vapur satıyor

Vaşington 16 (a.a.) — Bahriye encümeni, beş balıkçı gemisinin Fransız transatlantik kumpanyasına satılmasını kabul etmiştir.

Musadere edilen kaçak eşya

Londra 16 (a.a.) — İktısadi Harb Nezareti, kaçakçılık kontrolörü servisinin 4 ikinciteşrinle 11 ikinciteşrin arasında 100 gemiyi ve ayrıca muayeneleri geçen hafta tehir edilmiş olan 86 gemiyi muayene etmiş olduğunu bildirmektedir.

Muayene edilen gemilerden ikisinin hamulesi tamamile musadere edilmiş, 88 geminin bütün yükile yoluna devam etmesine müsaade olunmuştur. 43 geminin hamulesi kısmen musadere edilmiştir.

Avrupaya iyi niyetler lâzım

(Başmakaleden devam)

sak Hitler'in nazarında bir apaş bir Goethe'den daha fazla dinamism'e maliktir. Eğer böyle olmasaydı Almanya öteye beriye saldırmaz, fazla nüfusunu doyurmak çarelerinden vazgeçerek nüfusunu azaltma imkânlarını araştırırdı.

Beynelmilel felsefe âleminde ismi tanılan Julien Benda'nın bu garib yazısı karşısında hayrete düşmemek kabil mi? Bir davanın bu tarzda müdafaa edilmesi, o davayı güden millet hesabına yazık olmaz mı? Apaşı apaş, Goethe'yi Goethe yapan sosyal şartları bir tarafa bırakalım, ayni tarzda bir muhakeme ile meselâ, fazla nüfusunu doyuramıyan Almanyayı azaltmaktansa, bir türlü çoğalamıyan Fransadan Almanya hesabına bazı fedakârlıklar istemek akla gelmez mi? Bu hareket tarzı Julien Benda tarafından izah edilen medenî dinamism düşüncesine daha muvafık düşmez mi?

Fakat Julien Benda'nın ve onun fikrinde olan diğer bazı Fransızların demek istedikleri şudur:

— Almanya, tab'an muhteris bir millettir. Avrupanın rahata kavuşması için onu kıskıvrak bağlamalıyız. Yoksa her yirmi beş senede bir başımızda bir harb faciasının patlaması mukadder sayılmalıdır.

Yani, kısacası, bu adamların Fransanın yeni bir Versailles yaratmak azmile harbettiği fikrini evvelâ Fransızlara sonra da dünyaya aşılamak istiyorlar.

Ve işte asıl feci hata da bu.

Bu satırları, Almanya mutlaka mağlûb edilecek kanaatile yazmıyorum. Kızışmamış bir harbin henüz başlangıcında bulunuyoruz. İstikbalde ne olacağını keşfetmek ancak falcılara aid bir ihtisastır. Benim Avrupa hesabına acıklı bulduğum nokta, Versailles zihniyetli bir takım insanların, tarihten istifade etmemiş olarak, o köhne zihniyeti halka telkin maksadile, hâlâ kendilerinde söz söylemek cesaretini görebilmelerindedir.

Harb sonunda, galib kim olursa olsun bir Versailles Avrupasını tecrübeye kalktığı takdirde, insanlığa en büyük fenalığı yapmış bulunacaktır. Milletler arasında muvazene kurmak, ancak, onların tabiî inkişaflarına imkân vermekle olur; hayat kaynaklarını tıkamakla değil.

Şuna inanmalıyız ki, zorla ve tahakkümle, ne Almanya Polonya milletini yeryüzünden silebilir, ne de Fransa Almanyayı bir tehlike membaı olmaktan kurtarabilir.

Avrupaya hüsnüniyet lâzım!

NADİR NADİ

Yeni Ticaret müdürü

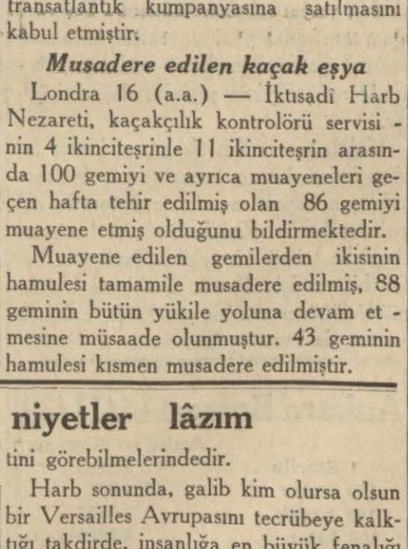

Avni Sakman

İstanbul mıntakası Ticaret Müdürlüğüne tayin edilen eski İzmir Ticaret Müdürü Avni Sakman, dün vazifesine başlamıştır. İzmir Mıntaka Ticaret Müdürlüğüne tayin edilen Mehmed Ali de bugünlerde İzmire gidecektir.

«Yanlış kitab» lar derdi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

olan riyaziye kitablarından bazıları ya doğrudan doğruya ecnebi dillerden tercüme edilmiş, yahud ecnebi dille yazılmış kitablar esas tutularak telif olunmuştur. Yeni ıstılahlar dolayısile tercüme yapılırken tam karşılıklar bulunmamıştır.

Muallimler, bu derslere aid kitabların da esaslı bir tetkike tâbi tutulmasını, bu suretle meydana çıkacak olan bir çok hataların düzeltilmesini zarurî görmektedirler.

Edebiyat kitabları üzerindeki tetkiklere devam edilecek

Lise sınıfları edebiyat ders programlarında ve bu meyanda bilhassa edebiyat derslerinde yapılacak değişmeler için Ankaraya davet edilen edebiyat muallimlerinden İsmail Habib, Süleyman Şevket, Hakkı Süha, Hıfzı Tevfik, Behçet Yazar, Faruk Nafiz şehrimize dönmüşlerdir.

Toplantılara, burada devam edilecektir. Bugünler zarfında, ilk toplantı İstanbul Kız lisesinde yapılacaktır. Komisyona İstanbul edebiyat muallimlerinden Tahir Nejadla Maarif Vekâleti müfettişlerinden Halil Vedad ve Necmeddin Halil de iltihak edeceklerdir. Bu toplantılarda, yanlışlığı ileri sürülen bütün edebiyat kitabları, baştanbaşa tetkik olunacaktır.

Öğrendiğimize göre, Ankaradaki toplantılar epeyce hararetli olmuştur. Verilen kararların başlıcaları şunlardır: Liselerde okutulan edebiyat tarihi dersleri, bugünkü ağırlığından kurtarılarak daha muhtasar bir hale konulacaktır. Bundan başka, talebenin edebî ve bedii inkişaflarını temin etmek için izahlı metinlerden mürekkeb bir antoloji vücude getirilecektir. Edebiyat talebesi, bir yandan edebiyat tarihi etrafında tenevvür ederken, diğer taraftan da, bu tarihin mesnedi sayılan estetik bahislerine yabancı bırakılmamış olacaktır.

Diğer taraftan, edebiyat tarihinin tedris sisteminde de değişiklik yapılması kararlaşmıştır. Tanzimattan evvelki ve sonraki klâsik ve eski tasnif bir kenara bırakılarak kronolojik esaslara istinaden yeni bir tasnif yapılacak ve edebî hâdiseler, kendi asırlarına göre, mütalea edilecek lerdir. Bugün liselerde okutulmakta olan edebiyat kitabları komisyon azaları tarafından bir ay zarfında etraflıca tetkik edilecek, haftalık tetkiklerin neticesi muntazaman Vekâlete bildirilecektir.

Ortamekteblerdeki türkçe tedrisatı

Ortamekteblerde okutulmakta olan türkçe dersleri Dil Kurumu tarafından esaslı bir surette tetkik edilmiştir. Maarif Vekâleti, kurumun elde ettiği neticelerden de istifade ederek ortamekteblerde yapılacak türkçe ve gramer tedrisatı etrafında bir program hazırlattırmaktadır.

Sovyetlerle Rumanya arasındaki münasebat

(Bastarafı 1 inci sahifede)

Balkanlar ve Almanya

Sofya, 16 (a.a.) — Zora gazetesinin Berlin muhabiri, bazı Balkan memleketleri tarafından büyük devletlerle bir anlaşma aktedildiğindenberi, Balkanların resmî Alman mahfillerinin daha ziyade dikkatini çekmekte olduğunu yazıyor ve diyor ki:

«Üç taraflı Ankara paktının, Balkan memleketlerinin Türkiyeye ve garb devletlerine karşı itimadsızlıklarına sebeb olduğu Berlinde bilhassa kayıd ve işaret edilmektedir. Almanya ve Rusya yabancı devletlerin Balkanlarda müdahalesine müsaade etmemek için yüzde yüz mutabıktırlar.»

Bundan başka muhabir, Almanyanın Belçika ve Holandayı hiçbir zaman tehdid etmediği hakkında halen Berlinde müdafaa edilmekte olan tezi cerhetmektedir.»

Muhabir diyor ki:

«Alman gazetelerinin bazı bitaraf memleketlere karşı son mücadelelerinden sonra, bugün Belcika ile Holandanın artık ayni gazetelere hücum mevzuunu teşkil etmediğini kaydetmek icab eder. Bunun sebebi Belcika ile Holandanın Almanyanın enerjik hattı hareketi önünde daha müsaid gözükmeleridir.»

Finlandiya - Sovyet müzakereleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

beyanatların hilâfına olarak salâhiyettar Finlandiya şahsiyetleri ve ezcümle Maliye Nazırı Tanner ve Devlet Bankası direktörü Finlandiyanın şimdiki müdafaa masraflarını ne kadar uzun sürerse sürsün ödeyebilecek vaziyette olduğunu bildirmişlerdir.

Memleketin iktısadî vaziyeti tamamen düzgündür. Ve ihtiyat kredilere henüz el sürülmemiştir.

Avrupaya tahsile gidecek talebeler

Lisan kurslarında okuyanların vaziyeti henüz belli değil!

Avrupadan dönen talebelerin tahsillerine devam etmek üzere tekrar mekteblerine iadesine karar verildiğini yazmıştık. Şehrimizdeki talebeler dün alâkadarlara müracaate başlamışlardır. Kendi hesablarına okuyan talebelerden bir kısmı birkaç güne kadar hareket edecektir. Devlet ve devlete bağlı müesseselerin okuttukları talebelerin muameleleri ise toptan yapıldığı için yakında harcirah olarak kendilerine tahsisat verilecektir.

Orta tedrisat muesseselerine lisan muallimi yetiştirmek üzere Edebiyat fakültesine bağlı olarak geçen sene açılan lisan kurslarında okuyan talebelerin ikinci senelerini Avrupada tamamlamaları lâzım gelmekte idi. Harb vaziyeti dolayısile bu talebelerin de memleketimizde kalmaları münasib görülmüştü. Hükûmetin yeni kararı üzerine kurs talebelerinin Avrupaya gönderilip gönderilmiyeceği Maarif Vekâletinden sorulmuştur. Müspet cevab geldiği takdirde bu talebeler de alâkadar memleketlere yollanacaktır.

ÜNİVERSİTEDE

Doçent imtihanları başladı

Üniversitenin muhtelif fakültelerine alınacak doçentlerin imtihanlarına başlanmıştır. İlk olarak dün saat 14,30 da Üniversitede namzedlerin lisan imtihanları yapılmıştır. Bu imtihanlara, 12 si Tıb fakültesi doçentliğine, 5 i Hukuk fakültesine, 4 ü Edebiyat fakültesine, 3 ü de İktısad fakültesine olmak üzere 24 kişi girmiştir. İmtihanlara girenler, muhtelif Avrupa memleketlerinde tahsil görmüş ve yüksek derecede doktora yapmış gençlerdir.

Lisan imtihanlarının neticeleri önümüzdeki hafta içinde belli olacak, diğer imtihanların günleri de ayrıca ilân edilecektir. Bu sene Üniversiteye alınacak doçentlerin sayısı 12 dir.

ADLİYEDE

Üsküdar hapisanesinden kaçan mahkûmlar

Bayramda Üsküdar hapishanesinden koğuş duvarını delmek suretile iki mahkûm kaçmıştır. Bunlardan biri, katilden on sekiz seneye mahkûm Şileli Abdullah, diğeri de Aksarayda bir fırıncının parasını ahzü gazbdan yedi seneye mahkûm Hulûsidir. Bu seferkinin, Hulûsinin üçüncü firar hâdisesi olduğu söylenilmektedir. Abdullahla Hulûsi, Şeker bayramının birinci gecesi saat birde kaçmışlardır. Kaçanlar aranmakta ve bu kaçıştan dolayı alâkadarlar hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Şahid çağırılacak

Kuruçeşmede babası Şevketle ağabeysi Radiyi öldürmekten suçlu Zekinin muhakemesine, İstanbul Birinci Ağırceza mahkemesinde dün devam edilmiştir. Bu celsede Müddeiumumilik mütaleasını söyliyecekti. Lâkin, Suçlu Zeki mahkemeye müdafaasına müteallik olduğu iddiasile üç mektub göstermiş, iki şahid çağırılmasını istemiştir. Bu sebeble muhakeme başka güne bırakılmıştır.

GÜMRÜKLERDE

İmtihana talib yok!

Ayın yirmisinde gümrükte yüksek tahsil gencleri için yapılacak imtihana bugüne kadar talib çıkmamıştır.

ASKERLİK İŞLERİ

316 - 334 doğumlular davet ediliyor

Selimiye Tümen Askerlik dairesinden:

1 — Hizmeti askeriyelerini henüz yapmamış olan 316 - 334 (dahil) doğumlu bir buçuk senelik hizmete tâbi islâm ve gayriislâm piyadelerle mızıka ve harb sanayii bu kere celb ve sevkedileceklerinden hemen şubelerine müracaat etmeleri. Bu doğumlu erler kâfi gelmezse 335 doğumlulara da müracaat edilecektir.

2 — Şubelerde toplanma günü 24 ikinciteşrin 939 cuma günüdür. Mezkûr günde müracaat etmiyenler hakkında kanuni muamele tatbik olunacaktır.

3 — Bu celbde hiçbir suretle bedel kabul edilmiyecektir.

4 — Bundan evvelki celblerde bedel verip de sevkleri nisan 940 celbine tehir edilen islâm ve gayriislâm bedeli nakdi erleri de bu kere sevkedileceklerinden 28 ikinciteşrin 939 günü şubelerine müracaatleri ilân olunur.

***

Fatih Askerlik şubesinden:

1 — 316 - 334 (dahil) doğumlularla bunlarla muameleye tâbi cezalı, cezasız, tebdilihavası hitam bulan, hiç askerlik etmemiş bir buçuk sene hizmete tâbi islâm piyade erlerile, iki sene hizmete tâbi harb sanayii ve mızıka erleri.

2 — Geçen celbde sevk artığı bırakılan 316 - 334 (dahil) doğumlularla bunlarla muameleye tâbi cezalı, cezasız ve tebdilihavası hitam bulan, hiç askerlik etmemiş gayriislâm erler.

3 — Sevkleri mayıs ayına bırakılan islâm ve gayriislâm bedel erleri hemen askere celb ve sevkedileceklerdir.

4 — Bu celbde yukarıda yazılı sevke tâbi eratın nakdi bedelleri alınmıyacaktır.

5 — Şubede toplanma günü 24/11/939 cuma günü saat 9 dur.

6 — Tayin edilen günde mükelleflerin şubede hazır bulunmaları ilân olunur.

SPOR

İstanbul - Ankara tenis maçı

İstanbul - Ankara takımları arasındaki tenis müsabakaları, Ankarada pek heyecanlı bir şekilde yapılmıştır. Maçlar altı tek ve üç çift olmak üzere on bir oyun olarak yapılmıştır. İstanbul takımı; Vedad Abud, Hasan, Fehmi, Kris, Arevyan ve Şefikten mürekkebdi.

Ankara takımı ise, Orhan, Ahmed, Kerim, Nail, Semih, Ali Sermed ve Mithattan teşkil edilmişti.

İstanbul takımı on sekiz maçtan, on yedisini kazanmıştır. Müsabakalar sonunda İstanbul takımı kaptanı Vedad Abuda güzel bir kupa verilmiştir.

Bu maçlar, her sene biri Ankarada, diğeri İstanbulda tekrar edilecektir.

Balkan güreş şampiyonası

Güreş Federasyonu, Yunanistan, Rumanya, Yugoslavya ve Bulgaristana mektub yazarak Balkan güreş müsabakalarına iştirak edip edemiyeceklerini sormuştur.

Müspet cevab geldiği takdirde Balkan güreş müsabakaları memleketimizde yapılacaktır.

Balkan atletizm birincilikleri

1940 senesinde Ankarada yapılacak on birinci Balkan atletizm müsabakaları için şimdiden hazırlığa başlamak istiyen Atletizm Federasyonu yakında şehrimizde bir toplantı yaparak, ilk icraata başlıyacaktır.

İstanbul Demirspor takımının Konya seyahati

İstanbul Demirspor takımı bayram tatilinden istifade ederek iki maç yapmak üzere Konyaya gitmişti.

İstanbul Demirspor takımı ilk maçı 4-1 kazanmış, ikinci maçta 2-2 berabere kalmıştır.

Demirsporun seyahati çok güzel geçmiş ve maçlar, Konyada büyük bir alâka ile takib edilmiştir.

Ali Rızaya dört ay ceza verildi

Cumhuriyet bayramında yapılan Galatasaray, Fenerbahçe maçında hakemin kararını dinlemiyerek sahadan çıkmamış olan Fenerbahçe merkez muavini Ali Rızaya, yüksek hakem komitesi tarafından dört ay ceza verilmiştir.

Dağcılık kulübü

Dağcılık kulübünün gayesinden uzak kaldığı ve bu sebeble İstanbul Dağcılık ajanı tarafından yeni bir şekilde kurulmak üzere kapatılmasına karar verildiği hakkında ortaya çıkan şayialar doğru değildir.

Kulüb her zaman olduğu gibi spor faaliyetlerine devam etmekte ve bilhassa yaklaşan kayak mevsimine hararetle hazırlanmaktadır. Kulüb Dağcılık hususunda daha teknik bir şekilde faaliyette bulunabilmek için Beden Terbiyesi Umum müdürlüğünce maddî yardımda bulunulmasına da karar verilmiştir.

Ankara Borsası 16/11/39

	Açılış ve Kapanış	
1 Sterlin	5.21	
100 Dolar	129.60	
100 Frank	2.9525	
100 Liret	6.7225	
100 İsviçre Fr.	29.1475	
100 Florin	69.0075	
100 Ravismark	—	
100 Belga	21.2875	
100 Drahmi	0.965	
100 Leva	1.6275	
100 Cek kronu	—	
100 Pezeta	13.6025	
100 Zloti	—	
100 Pengo	23.955	
100 Ley	0.93	
100 Dinar	2.48	
100 Yen	31.045	
100 İsvec Kr.	31.0125	
100 Ruble	—	
Esham ve Tahvilât		
Merkez Bankası P.	111.25	111.75

YENİ ESERLER

Mükemmel bir eser

«Anadolu Köylülerinin türküleri»

Konservatuar müdürü Yusuf Ziya Demircinin Türk folkloruna aid eserlerinin altıncısı..

On beş yıldanberi Anadoluda yapmakta olduğu seyahatlerde köylüler, göçebeler arasında topladığı türküler, doğumla başlıyan ninnilerden ölümdeki ağıtlara (yaslara) kadar bütün ömür safhalarına göre kadrolanmış ve beynelmilel âlimlerin fikir ve mütalealarına göre izah edilmiştir. Halk edebiyatımıza aid zenginlikle beraber orijinaliteleri toplu bir şekilde ihtiva eden bu eser, türkülerin, mahallerinde tespit edilmiş musikilerine aid plâk ve arşivlerin de yerlerini göstermesi itibarile folklor musikisi tetkikçileri için tam bir rehber vazifesi görecektir.

Büyük bir emek mahsulü ve dört yüz sahifeyi mütecaviz bulunan «Anadolu Köylülerinin Türküleri» milli edebiyatımızla folklorumuz için büyük bir servet ve kazancdır. Bu kıymetli kitabı herkese ve bilhassa tarihçiler, edebiyatçılar, içtimaiyatçılarla milli kültür ve folklor meraklılarına kuvvetle tavsiye ederiz.

Zayi — 936 - 937 ders yılında İstanbul Yüksek İktısad ve Ticaret mektebinin orta kısmından 936 No. ile aldığım tasdiknameyi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Mehmed Ali

GÜNÜN BULMACASI

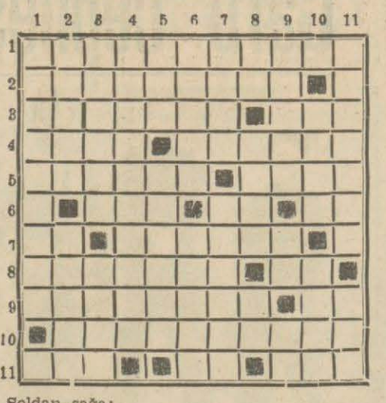

Soldan sağa:

1 — Gizli hazine ele geçiren (iki kelime). 2 — Manasız ısrar gösterici. 3 — Vücude lâzım bir madde, yemeğe tat verici birşey. 4 — Eski devletlerden biri, evlenmemiş kız. 5 — Mürekkeb bir soru edatı, ters çevirirseniz faydalı olur. 6 — Istırab, bir renk, iki harf yanyana. 7 — Nota, alâmet. 8 — Çift erkek dadı (iki kelime), âşıkın feryadı. 9 — Bahçelerdeki gölgelik, yemek. 10 — Nısıf nısıfa. 11 — Bıçağın mahfazası, genişlik, çalgı.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Bir çeşid delilik. 2 — Bir kadın ismi, vahşi bir hayvanın muayyen bir renkte olanı (iki kelime). 3 — Hesab pusulası, itikad. 4 — Devlet makinesinden bir kısmının başında bulunanlar (cemi). 5 — Rutubet, haric. 6 — Büyük kadın muharrir, bir kadın ismi. 7 — İkametgâh ve saire gibi yerler, bulmaya çalışan. 8 — Nihayet, eski ölçülerden, dişi değil. 9 — Ters çevirirseniz petrol lâmbasına girer, bir hayvanın tersi, sahib. 10 — Belediye, utanma hissi. 11 — Fazla nazlı kadın, müstesna.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	F	E	C	İ	C	İ	N	A	Y	E	T
2	A	T	İ	Y	E	N	■	■	A	Z	A
3	S	İ	V	A	■	■	K	E	M	A	H
4	İ	L	■	D	A	R	A	L	A	N	■
5	L	E	K	E	C	İ	L	İ	K	■	Y
6	A	R	A	T	I	L	A	N	■	K	A
7	V	■	R	■	K	A	M	A	R	O	T
8	E	N	A	L	A	■	A	L	İ	L	■
9	R	A	B	■	N	O	T	■	Y	E	M
10	E	Y	Ü	P	■	B	A	K	A	R	A
11	N	İ	K	O	L	İ	■	İ	Z	A	Ç

Kiralık apartıman

Bol hava, bol ziya, daimî sıcak su, son konfor

Nişantaşında Valikonağı caddesinde

Y A Y L A

Apartımanı

(Kapıcıya müracaat)

İstanbul asliye üçüncü Hukuk Hâkimliğinden:

Müddei Nikoli tarafından Beyoğlu Yenişehir Dereboyunda 20 No. lı hanede mukim iken hali hazır ikametgâhının meçhul olduğu taayyün eden Anastasiya aleyhine mahkemenin 939/669 No. lı dosyasile açılan boşanma davasından dolayı verilen karar dairesinde müddeaaleyhe arzuhal sureti ilânen tebliğ edilmiş ve cevab müddeti dahi geçmiş bulunduğu cihetle muhakeme günü olan 19/12/939 tarih ve saat 15 olarak tayin kılınmış olduğundan mezbure Anastasiyanın mezkûr gün ve saatte mahkemede hazır bulunması veya bir vekil göndermesi lüzumu ilân olunur. (21970)

Dr. Ziya Naki

Kulak, burun, boğaz mütehassısı

Divanyolunda, Türbe karşısı

No. 119 Telefon : 22587

RADYO

Bu akşamki program

TÜRKİYE RADYODİFÜZYON POSTALARI

Dalga uzunluğu:

Türkiye Radyosu 1648 m. 182 Kc/s. 120 Kw.

Ankara » T. A. P. 31.70 m. 9465 Kc/s. 20 Kw.

12,30 program ve memleket saat ayarı - 12,35 ajans ve meteoroloji haberleri - 12,50 Türk müziği (Pl.) - 13,30-14 müzik (karışık hafif müzik - Pl.) - 18 program - 18,05 memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri - 18,25 Türk müziği (fasıl heyeti) - 19,10 konuşma (spor servisi) - 19,25 Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Kemal Niyazi Seyhun, Refik Fersan, Cevdet Çağla. A — Okuyan: Azize Tözem. 1 - Artaki: Kürdilihicazkâr şarkı (Bağlandı gönül). 2 - Hüzzam şarkı (Sevdası henüz). 3 - Yesari Asım: Hüzzam şarkı (Ömrüm seni sevmekle). B — Okuyan: Mustafa Çağlar. 1 - Bimen Şen: Yegâh şarkı (Ne gülün rengini sevdim). 2 - Tellâlzade: Yegâh şarkı (A benim gözümün nuru). 3 - Ethem Efendi: Sultaniyegâh şarkı (Bu gülzarın). 4 - Yesari Asım: Sultaniyegâh şarkı (Biz Heybelide). C — Okuyan: Melek Tokgöz. 1 - Rakım: Uşşak şarkı (Bana hiç yakışmıyor). 2 - Arif Bey: İsfahan şarkı (Düşme ey âşık hayale). 3 - Halk türküsü (Bugün ayın on dördü) - 20.10 temsil: Uzun Mehmed - Yazan: Ahmed Naim Kanca - 21,10 müzik (radyo orkestrası - Şef: Dr. E. Praetorius) - 22 memleket saat ayarı, ajans haberleri; ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat) - 22,20 müzik (operetler - Pl.) - 22,45 müzik (cazband - Pl.) - 23,25 - 23,30 yarınki program ve kapanış.

İstanbul asliye üçüncü hukuk hâkimliğinden:

Sabahat tarafından Anadolukavak 16 ncı alay 2 nci tabur 6 ncı bölük kumandanı yüzbaşı Mehmed Galib Çevik aleyhine mahkemenin 939/734 No. lı dosyasile açılan nişan bozulmasından mütevellid tazminat davasında müddeaaleyhin ikametgâhının meçhuliyetine binaen H. U. M. K. nun 141 ve 142 nci maddelerine tevfikan ilânen vaki olan tebligata rağmen muayyen olan günde bizzat ve yahut bilvekâle hazır bulunmadığı cihetle müddeaaleyh Mehmed Galib hakkında gıyab kararı ittihaz ve ilânen tebliğine ve muhakemenin 8/12/939 saat on beşe talikına karar verilmiştir. İşbu ilân tarihinden itibaren müddeaaleyhin beş gün zarfında itiraz etmediği takdirde bir daha mahkemeye kabul olunmıyacağı ve gıyabında muhakemeye devam olunacağı tebliğ olunur. (21980)

İLÂN

Anadoluda sınaî müesseselerde meslekî kurslar programı mucibince tedrisat yapmak üzere:

İki öğretmene

ihtiyac vardır. Verilecek aylık 75 liradır. Taliblerin tercümei hal varakalarile fotoğraflı mektublarını (Kurs) rümuzile posta kutusu 176 numaraya göndermeleri.

Satılık ev aranıyor

Sultanahmedle Lâleli arasında 6 ilâ 8 odalı modern kârgir bir ev veya bu şekilde iki katlı apartıman aranıyor. Satmak istiyenlerin Fincancılar yokuşu No. 65 Taceddin Gürtana müracaatleri. Telefon: 22321.

Dr. Suphi Şenses

İdraryolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu, Yıldız sinema karşısı Leksler apartıman. Fakirlere parasız

Tel. 43924

Beyoğlunda **BAKER** mağazaları

En birinci İngiliz ve Fransız kumaşlarından mamul TRENC - KOTLAR, Gabardinler, Paltolar, Tüvetler, Spor ve fantezi kostümler, Pardesüler her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiatlarla satılmaktadır. Çeşidler bozulmadan evvel ihtiyacınızı BAKER mağazalarından temin ediniz.

Tefenni Belediyesinden:

Mevcud keşif ve şartnamesi mucibince «2500» lira bedeli muhammenli Belediyemiz elektrik fabrikasına alınacak «20» kilovatlık mütenavib dinamo ve malzeme satın alınması için 15/11/939 çarşamba günü saat «14» te Belediye dairesinde Encümen huzurunda açık eksiltme yapılacaktır. Muvakkat teminatı yüz seksen yedi buçuk liradır. Mevcud keşif ve şartnamesi her gün mezkûr Encümende görülür. İsteklilerin «2490» sayılı kanunun tarifatı dairesinde icab eden vesaikle belli gün ve saatte Encümene müracaatleri. (2462)

İstanbul Belediyesi İlânları

Daimî Encümenin 9/11/939 tarihli ve 11151 sayılı kararına tevfikan, sömikokun -Türk antrasiti- şehrimizde, Zonguldaktan doğrudan doğruya kömür getiren tüccarın deposunda vasıta üzerinde teslim toptan ve perakende ton satış fiatının «21» lira 5 kuruş olarak tespit edildiği ilân olunur. (9488)

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden:

Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesinin fransızca dil ve edebiyatı enstitüsünde 3000 kuruş maaşlı bir asistanlık münhaldir. Üniversite veya yüksek mekteb mezunu olmak, fransız diline ve edebiyatına lâyıkile vâkıf bulunmak şarttır.

Talib olanlar arasında 20/XI/1939 pazartesi günü saat 10 da müsabaka imtihanı yapılacaktır.

İsteklilerin bayramertesi müspit evrak ve üç tane vesika resmile Fakülte dekanlığına müracaatleri. «5743» (9306)

SATILIK MOTÖR

Müfarakat dolayısile 1935 senesinde inşa edilen yelkenli ve Diesel motörlü OLALA ismindeki yat satılıktır. Arzu edenlerin Fransız General Konsolosluğuna veyahud Bebekte İhsan kaptana müracaatleri rica olunur.

Etibanktan:

Maden mühendisi, kimyager ve ustabaşı aranıyor

1 — Evvelce madenlerde çalışmış bir maden mühendisine,

2 — İzabe asistanı yetişmek üzere bir kimyagere,

3 — İzabe ustabaşısı yetişmek üzere ve evvelce dört beş sene kadar pratik görmüş iki dökmeciye ihtiyac vardır.

Taliblerin Etibank umum müdürlüğüne müracaatleri. (9451)

Herkesin üzerinde ittifak ettiği bir hakikat:

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

Kullanmak şartile

RADYOLİN

Dişlerinizi tertemiz, bembeyaz ve sapsağlam yapar. Ona yirminci asır kimyasının harikalarından biridir, denebilir. Kokusu güzel, lezzeti hoş, mikroblara karşı tesiri yüzde yüzdür.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLİN

Kullananlar dişlerini en ucuz şeraitle sigorta ettirmiş sayılırlar.

Kapalı zarf usulile ilâvei inşaat eksiltmesine aid ilândır

Ankara Vakıflar Müdiriyetinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş:
Ankarada Osmanlı Bankası ittisalinde Borsa, Vakıf Paralar müdürlüğü ve apartıman binası olarak inşa ettirilmiş olan binada yapılacak ilâvei inşaattır.

2 — Bu ilâvei inşaatın keşif bedeli «12324» lira «66» kuruştur.

3 — Bu inşaata aid fenni evrak şunlardır:
a — Mukavele projesi ve bu projeye bağlı vahidi fiat cetveli,
b — Fenni ve hususi şartname,
c — Eksiltme şartnamesi,

4 — Yukarıda yazılı evrak İstanbulda İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğile İzmir Vakıflar müdürlüğünde görülür ve Ankarada Vakıflar Umum müdürlüğü İnşaat müdürlüğünden alınabilir.

5 — Eksiltme 6/12/939 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat on beşte Ankarada İkinci Vakıf apartımanda Vakıflar Umum müdürlüğünde toplanacak ihale komisyonunda yapılacaktır. Teklif mektubları mukarrer saatten bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilmiş olacaktır.

6 — Eksiltmeye gireceklerin 924 lira 35 kuruş muvakkat teminat vermeleri ve aşağıda yazılı vesikaları haiz olmaları şarttır. Bu vesikaları ibraz edemiyenlere «A, B, C» fıkralarında yazılı evrak verilemez.
a — 939 yılına aid Ticaret Odasından alınmış vesika.
b — Vakıflar umum müdürlüğü inşaat müdürlüğünden bu iş için alınmış müteahhidlik vesikası,
c — En aşağı on bin liralık tek bir inşaat işi yapmış ve muvaffak olmuş bulunduğuna dair vesika.

7 — Eksiltmeye gireceklerin kapalı zarfın ihzarında ve teklif mektublarının yazılışında ve bu zarfların tevdiinde ve posta ile gönderilmesinde 2490 sayılı kanunun 32, 33 ve 34 üncü maddelerine harfiyyen riayet etmeleri lâzımdır.

(9450)

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Kapalı zarfla eksiltme ilânı

Maarif Matbaası Müdürlüğünden:

15/12/1939 tarihine müsadif salı günü saat 15 te İstanbulda Yüksek Mektebler muhasebeciliğinde eksiltme komisyonu odasında «10348» lira «82» kuruş keşif bedelli Maarif Matbaası makine dairesi kat döşemesinin betonarmeye tahvili ve çatı tecdidi işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususi ve fenni şartnameleri, proje, keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak parasız olarak Maarif Matbaası müdürlüğünde görülebilir.

Muvakkat teminat «777» liradır.

İsteklilerin teklif mektubları ve en az bir taahhüdde 10,000 liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatle eksiltme tarihinden 8 gün evvel alınmış ehliyet ve 939 yılına aid Ticaret Odası vesikalarını havi kapalı zarflarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar o gün komisyona vermeleri lüzumu ilân olunur.

(9486)

İstanbul Belediyesi Merkez Hâl Müdürlüğünden:

Hâl 109 No. da Nasri Özmanav
Hâl 110 No. da Sumhi Ercan
Hâl 126 No. da Akif Ercan
Hâl 143 No. da Hüseyin Yılmaz

Yukarıda isim ve numaraları yazılı kavun - karpuz ticaretile iştigal eden tüccarlar buradaki faaliyetlerini tatil ettiklerinden idaremizdeki bulunan teminatları iade edilerek alâkaları kesilecektir. Mezkûr tüccarlardan alacaklı müstahsil varsa evrakı müspitelerile nihayet 17/12/939 tarihine kadar idaremize müracaatleri lüzumu ilân olunur. (9471)

Devlet Demiryolları İşletme U. Müdürlüğünden:

Muhammen bedeli 700 lira olan 750 Kg. 3 m/m ve 650 Kg. 4 m/m lik otojen kaynak teli 2/12/1939 cumartesi günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarfından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 52 lira 50 kuruş muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (9485)

Orman Fakültesi Alım Satım Komisyonu Başkanlığından:

9/11/1939 perşembe günü saat 14 te münakasa ve ihalesi Cumhuriyet ve Son Telgraf gazetelerile ilân edilen Orman fakültesine aid otobüsle talebe nakli işi talibin istenilen vesaiki ibraz edememesi dolayısile 21/11/1939 salı günü saat 14 te tekrar münakasası yapılmak üzere talik edilmiştir. İsteklilerin mezkûr gün ve saatte Beyoğlu liseler muhasebeciliği dairesinde toplanacak olan komisyona müracaatleri. (9458)

NERVİN

Sinir ağrıları, bayğınlık, çarpıntı, baş dönmesi, uykusuzluk ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları dindirir.

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Gümüşane C. Müddeiumumiliğinden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: 28619 lira 80 kuruş keşif bedelli Gümüşane Cezaevi inşaatıdır.
2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D — Yapı işleri fenni umumi şartnamesi
E — Keşif cetveli tahlili fiat
F — Proje.
3 — İstekliler bu evrakı Gümüşane C. Müddeiumumiliğinden 150 kuruş mukabilinde alabilirler.
4 — Bu işin ihalesi ikinciteşrinin 18 inci cumartesi günü saat 10 da Gümüşane C. Müddeiumumiliği odasında yapılacaktır.
5 — Bu işe girebilmek için isteklilerin 2146 lira muvakkat teminat vermeleri ve ihale gününden nihayet 8 gün evveline kadar Gümüşane Valiliğine müracaatle alacakları ehliyet vesikalarile birlikte 939 yılına aid Ticaret Odası vesikasını ibraz etmeleri lâzımdır. (9012)

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden:

Müessesemiz fabrikaları istihsalâtından İstanbula yapılacak bilûmum sevkiyatla müessesemiz için İstanbuldan mubayaa edilecek maddelerin nakliyesi işi bir müteahhide verilecektir. Şartnameler Karabükte müessese müdürlüğünden, Ankarada Sümerbank Umumî müdürlüğünden, İstanbulda Sümerbank İstanbul şubesinden ücretsiz olarak alınabilir. Tekliflerin doğrudan doğruya müessese müdürlüğüne bildirilmesi ilân olunur.

Orman Koruma Genel K. Satınalma Komisyonundan:

Erzakın cinsi	Miktarı Kilo	Kilosunun M. bedeli Kr. S.	Muvakkat teminatı Lira Kr.	Ne suretle eksiltmesi	Günü ve saati
Sadeyağı	3000	100 00	225 00	Açık Eksiltme	16/11/939 11 de
Sığır eti	45000	28 00	945 00	Kapalı Zarf	16/11/939 15 »
Ekmek	240000	9 50	1710 00	» »	17/11/939 11 »
Pirinç	8000	25 00	150 00	Pazarlık	18/11/939 11 »
Kuru fasulye	15000	12 20	137 25	»	18/11/939 15 »

Orman Koruma Genel Komutanlığının İstanbulda Selimiye Kışlasında bulunan Orman Koruma Talimgâh eratı ihtiyacı için yukarıda cins ve miktarı yazılı beş kalem erzakın hizalarında gösterilen gün ve saatte Ankrada - Yenişehirde Orman Koruma Genel K. binasındaki Satınalma Komisyonu tarafından satın alınacaktır. Sadeyağ, pirinc ve kuru fasulyenin belli gün ve saatte gelmeleri ve sığır eti ile ekmeğin kanuni vesikalarla teminat makbuzlarını havi teklif mektublarile eksiltme gün ve saatinden en aşağı bir saat evveline kadar Komisyona vermeleri ilân olunur. «5517» (8862)

Mümessil veya depoziter arayanlar

Anadolunun ticarî ve sınaî müesseselerinden İstanbulda emin ve faal bir mümessil veya depoziter arayanlar,

İSTANBULDA posta kutusu No. 102 adresine yazmaları rica olunur. Merkez yerde yazıhanesi olan firma muntazaman müsecceldir.

Ehven şerait — Birinci sınıf kefalet ve referans verilir.

Eskişehir Tayyare Fabrikası Direktörlüğünden:

Fabrikaya imtihanla 35 birinci sınıf tesviyeci alınacaktır. İmtihanda en iyi derecede muvaffak olanlara «5» lira yevmiye verilecektir. San'at okulu mezunu olanlar tercih edilir. Taliblerin bir dilekçe ile bizzat fabrika direktörlüğüne müracaatleri ve aşağıda yazılı vesaiki de beraberlerinde getirmeleri. (9463)

Nüfus tezkeresi
Mekteb şehadetnamesi,
Bonservis.

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden:

25/11/939 cumartesi günü saat 11 de Ankara Mektebler Muhasebeciliğinde toplanacak Eksiltme Komisyonunda 4800 lira muhammen bedelli sıraların kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı Mektebler Muhasebeciliğine yatırılacak beş lira bedel mukabilinde Fakülte Hesab Memurluğundan alınır.

Muvakkat teminat 360 liradır.

İsteklilerin teklif mektublarını muvakkat teminat ve şartnamede yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 10 a kadar makbuz mukabilinde Komisyona vermeleri. (9115)

İzmir İcra Tetkik Merciinden:

İzmirde Odunpazarında 17 numaralı mağazada manifaturacı Rafael Bonfilin talebi üzerine 10/10/939 tarihinde konkordato akdi için kendisine iki aylık bir mühlet itasına karar verilmişti. Bu kere vuku bulan istidası üzerine bütün alacaklılarile haricen uyuşmuş olduğundan kendisine verilen işbu konkordato mühletinin kaldırılmasına 9/11/939 tarihinde karar verildiği ilân olunur. (9459)

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

1 — İşletmemizin ihtiyacı olan aşağıda cins ve miktarı yazılı muhtelif yağlarla mai mahruklar kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — Eksiltmesi 29 Teşrinisani 939 tarihine musadif çarşamba günü saat 15 te Tophanede Umum Müdürlük binasında müteşekkil Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muhammen bedeli 39176,30 lira olup muvakkat teminat 2938,22 liradır.

4 — İsteklilerin yazılı gün ve saatten bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun tarif ettiği vesaiki hâmilen usulü veçhile mühürlenmiş zarflarını makbuz mukabilinde Komisyon Reisliğine tevdi etmeleri lâzımdır.

5 — Şartnamelrei İdare Malzeme Şubesinden alınabilir. (9421)

CİNS	Tahmin edilen vahid fiatı	Miktarı (kilo)
Makine yağı (yağlama)	25	105 000
İnce makine yağı (dinamo)	28	10 000
Silindir yağı	26	10 000
Gaz yağı	14,75	13 000
Benzin	20,80	16 000
Kompresör yağı	28	1 125
Türbin yağı	30	5 250
Transformatör yağı	30	50
Frigorifik yağı	32	170
Dizel makineleri için motör yağı	28	4 000
Gresör için gres yağı	28	525
Mobiloil B. B. veya muadili	40	238
Mobiloil A. F. veya muadili	40	170

Münakalât Vekâletinden:

1 — 27/11/939 pazartesi günü saat 10 da Münakalât Vekâleti Levazım Müdürlüğü Eksiltme Komsiyonu odasında cem'an (2600) lira muhammen bedelli (100) ton yerli Karabük kok kömürü kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Muvakkat teminat (195) liradır. Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı Vekâlet Levazım Müdürlüğünden parasız olarak verilecektir.

3 — İsteklilerin kanuna göre vesaik ve teklif mektublarını 27/11/939 pazartesi günü saat (9) a kadar Komisyona vermeleri lâzımdır. (9422)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

1 — Tahmin edilen bedeli (120,768) lira olan (120,000) kilo sadeyağının 28 ikinciteşrin 939 tarihine raslıyan salı günü saat 14,30 da kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı (7288) lira (40) kuruş olup şartnamesi her gün Kasımpaşada bulunan komisyondan (604) kuruş bedel mukabilinde alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. (9247)

İstanbul asliye altıncı hukuk hâkimliğinden:

Kostantin tarafından karısı olup mukaddema Galata Lüleci Hendek caddesi Külhan sokak 6 sayılı evde iken halen ikametgâhı meçhul Evyeniya aleyhine terk sebebile açılan boşanma davasına aid arzuhal suretinin müddeaaleyhin ikametgâhının belli olmaması hasebile bilâtebliğ iade kılınması hasebile mahkeme divanhanesine asılmasına ve keyfiyetin tayin kılınacak muhakeme günü ile birlikte ilânına karar verilmiş ve bermucibi karar arzuhalle imlâ kılınan davetiyenin bir nüshası mahkeme divanhanesine talik kılındığından adı geçen müddeaaleyhin on gün içinde davaya cevab vererek 6/12/939 çarşamba günü saat 15 te mahkememizde hazır bulunması lüzumu ilân olunur.

Aydın asliye hukuk mahkemesinden:

Aydının Paşa mahallesinde Muğlalı Mehmed Ali kızı Habibe tarafından kocası o mahalleden olup halen ikametgâhı meçhul bulunan Bulgaristanlı Vezir oğlu Mehmed aleyhine açılan boşanma davasının muallâk olduğu günde Mehmede ilânen tebligat yapıldığı halde mahkemeye gelmemiş olduğundan davacının talebile ilânen gıyab kararı tebliğine karar verilmiş ve muhakeme 11/12/939 pazartesi saat 9 a talik edilmiş olmakla yevmi mezkûrda bizzat Aydın asliye hukuk mahkemesine gelmeniz veya bir vekili kanunî göndermeniz, aksi takdirde gıyabınızda muhakemeye bakılacağı ilânen tebliğ olunur. (9452)

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkimliğinden:

Kadıköyünde Caferağa mahallesinde Bahariye caddesinde Kuzukestane sokağında 1 No. lı hanede mukim iken 29/10/939 tarihinde ölen Mehmed Sarıcanın vasiyetnamesi K. M. 536 ncı maddesi mucibince 14/12/939 perşembe günü saat 10 da açılacağı alâkadarlara ilân olunur. (21971)

Zayi — Sarıyer Askerlik şubesinden aldığım askerî vesikamla nüfus kâğıdımı kaybettim. Yenilerini çıkaracağımdan hükümleri yoktur.

329 doğumlu Hasan oğlu Hüseyin

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

300 aded maden kömürü sobası alınacaktır. Bu sobalar icabında linyit kömürü de yakabilecek kabiliyette olacaktır. Bu evsafı haiz soba satıcılarının büyük boy sobadan bir aded nümunelerile beraber 18/11/939 cumartesi günü Tophanede İstanbul Levazım âmirliği satınalma komisyonuna gelmeleri. (9402)

Kilo
10,000 Beyaz peynir
10,000 kaşar peyniri.

Yukarıda miktarı yazılı peynirlerin pazarlıkla eksiltmesi 17/11/939 cuma günü saat 16 da Tophanede İstanbul Levazım âmirliği Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Kat'î teminatları beyaz peynirin 525 lira, kaşar peynirinin 840 liradır. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (395) (9438)

Harp Akademisi için 255 ton lâvamarin kömürü alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 21/11/939 salı günü saat 13,30 da Tophanede Lv. âmirliği Satınalma Ko. da yapılacaktır. Tahmin bedeli 3570 lira, kat'i teminatı 535 lira 50 kuruştur. İsteklilerin belli saatte ko. a gelmeleri. (398) (9482)

25 ton kadar yataklık kuru ot alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 21/11/939 salı günü saat 15 te Tophanede Lv. âmirliği Satınalma Ko. da yapılacaktır. Tahmin bedeli 650 lira, kat'i teminatı 97 buçuk liradır. İsteklilerin belli saatte Ko. a gelmeleri. (397) (9481)

33 aded fifre alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 23/11/939 perşembe günü saat 14 te Tophanede Levazım âmirliği Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 115 lira 50 kuruş, kat'i teminatı 17 lira 32 kuruştur. Nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (399) (9483

36 metre murabbaı zemin muşambası alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 18/11/939 cumartesi günü saat 10,30 da Tophanede İstanbul Levazım âmirliği Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 99 lira, kat'i teminatı 15 liradır. Nümunesi komisyonda görülür. İsteklilern belli saatte komisyona gelmeleri. (400) (9484)

Aded
72000 Büyük aleminyom kapsol
288000 Küçük » »

Yukarıda miktarları yazılı aleminyom kapsolların pazarlıkla eksiltmesi 18/11/939 cumartesi günü saat 11 de Tophanede âmirlik Satınalma Ko. da yapılacaktır. Tahmin bedeli 2664 lira, ilk teminatı 199 lira 80 kuruştur. Şartname ve nümunesi Ko. da görülür.

İsteklilerin belli saatte Ko. na gelmeleri.

Pazarlık ilânı

İzmit Cumhuriyet Halk Partisi Başkanlığından:

İki defa kapalı zarfla eksiltmeye konulduğu halde alıcı çıkmıyan 46957 lira 27 kuruş keşif bedelli İzmit Parti ve Halkevi binası ikmali inşaatı 9/11/939 tarihinden itibaren bir ay pazarlığa konmuştur. Bu işe aid mukavele, proje vesair keşif evrakı Nafıa müdürlüğünde görülebilir.

Muvakkat teminat 3521 lira 79 kuruştur.

İsteklilerin Nafıadan almış olduğu vesikalara istinaden Yüksek Mühendis veya mimar kullanacağına dair vesika, 939 yılına aid Ticaret Odsı kâğıdı ve teklif mektublarile birlikte 9/12/939 cumartesi günü saat 11 e kadar İzmit Halk Partisi ihale komisyonuna müracaatleri lâzımdır. (9467)

Öksürenlere: Katran Hakkı Ekrem Hakkı Katran Pastilleri de vardır.

Malatya Cumhuriyet Müddeiumumiliğinden:

1 — 13508 lira 01 kuruş keşif bedelini muhtevi olup Malatya cezaevinde yapılacak noksan inşaat kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
2 — Bu işe aid evrak:
a — Eksiltme şartnamesi,
b — Hususi ve fenni şartname,
c — Keşifname,
d — Mukavele projesi.
3 - Bu işe aid muvakkat teminat 1013 lira 10 kuruştur.
4 — İhale 30/11/939 tarihine rastlıyan Perşembe günü saat 14 te Malatya Cumhuriyet Müddeiumumiliğinde yapılacağından 1490 sayılı kanuna göre hazırlanacak teklif mektublarının ihaleden bir saat evvel Cumhuriyet Müddeiumumiliğinde teşekkül eden komisyon reisliğine tevdii meşruttur. Posta ile gönderilecek mektubların gecikmesinden dolayı bir mazeret ve mes'uliyet kabul edilmez.
5 — İsteklilerin ihaleden lâakal 8 gün evvel Vilâyet Nafıa müdürlüğünden bu iş için ehliyet vesikaları almaları lâzımdır.
6 — Belediye, pul, ilân, mukavele vesair masraflar istekliye aiddir. «5848» (9468)

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için 50 aded çift hurç, 100 aded büyük, 100 aded orta, 50 aded küçük boy müvezzi çantasının alımı açık eksiltmiye konulmuştur.

Eksiltme 29/11/939 çarşamba saat 15,45 te B. Postahane binası birinci katta P. T. T. Müdürlüğü odasında toplanacak Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.

Beher aded çift hurcun muhammen bedeli 45, büyük boy müvezzi çantasının beheri 6, orta boyun 5 ve küçük boyun 3,5 lira, hepsinin 3525 lira, muvakkat teminat 264 lira 38 kuruştur.

Taliblerin tipe esas nümuneleri ve alıma esas fenni ve eksiltme şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr Müdürlük İdari Kalem Levazım kısmına, eksiltme gün ve saatinde de 939 senesine aid Ticaret Odası vesikası, muvakkat teminat makbuzile birlikte Komisyona müracaatleri. (9365)

Maliye Vekâletinden:

1/12/939 tarihinden itibaren mahfuz şartnameleri mucibince altı ay zarfında Dolmabahçe kırtasiye deposuna gelecek ve gidecek eşyanın iskele ile depo arasındaki nakliyesi 20 gün müddetle açık eksiltmiye ve bu müddet zarfında ambarlardan çıkacak tahta, kaba kâğıdı, çember ve hurda sandıkların satışı müzayedeye konulmuş olduğundan isteklilerin nakliye için 125, tahta, kâğıd ve saire için 150 lira teminatı muvakkatelerile birlikte ihale günü olan 30/11/939 tarihine musadif perşembe günü saat 14 te depoya müracaat eylemeleri. (9344)

İstanbul Levazım Amirliği Harici askeri kıtaatı ilânları

Aşağıda yazılı erzaklar hizalarında gösterilen gün ve saatlerde kapalı zarfla ihaleleri yapılacaktır. İsteklilerin teminat makbuz veya mektublarile ve kanunda yazılı vesikalarile beraber teklif mektublarını ihale günü ihale saatinden bir saat evveline kadar Edirnede Müşiriyet dairesindeki Askeri Satınalma komisyonuna vermeleri. (768) (9326)

Cinsi	Miktarı kilo	M. tutarı lira	Teminatı lira	İhale günü ve saati	
Pirinç	144,000	39,600	2970	27/11/939	11
Nohud	150,000	19,500	2535	» »	14,30
Kuru fasulya	240,000	37,200	2790	» »	15,30
Yulaf	1,470,000	88,200	5660	» »	16
Makarna	150,000	33,750	2532	28 »	10
Arpa şehriyesi	30,000	6,750	507	» »	10,30
Bulgur	210,000	32,550	2442	» »	15
Sabun	75,000	24,750	1857	» »	15,30
Zeytinyağı	15,000	7,500	563	» »	16

Aşağıda miktarı yazılı börülcelere talib zuhur etmediğinden pazarlıkları 25/11/939 cumartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Çanakkalede Müstahkem Mevki Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin gösterilen muvakkat teminatlarile birlikte komisyona müracaatleri.

	Kilo	M. Bedeli Kr.	İlk teminatı Lira	Kr.	İhale saati
Çanakkale merkez	45,100	10	338	25	10,30
Ezine Geyikli	21,900	10	164	25	11

Aşağıda miktarları yazılı yulaflara talib çıkmadığından pazarlıkları 11/12/939 pazartesi günü hizalarnda yazılı saatlerde Çanakkalede Müstahkem Mevki Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin gösterilen teminat akçeleri ve 939 senesi ticaret vesikalarile birlikte belli olan günde komisyona müracaatleri. (793) (9479)

	Kilo	M. Fiatı Kr. Sa.	Muvakkat teminat Lira	İhale saati
Ezine	763,000	4 50	2575	10
Eceabad	360,000	4 50	1215	11

Aşağıda miktarları yazılı arpalar kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Urfada Tümen satınalma komisyonunda görülür. Teklif mektubları aşağıda yazılı açma saatinden bir saat evveline kadar Urfada askerî satınalma komisyonuna makbuz mukabilinde verilmiş olacaktır. (9472)

«786»

Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen bedeli Lira	İlk teminatı Lira	İhale günü ve saati	
Arpa	400,000	16,000	1200	11/12/939	10
Arpa	445,000	17,800	1335	12/12/939	10

300,000 metre çamaşırlık bez 18/11/939 cumartesi günü saat 11 de pazarlıkla satın alınacaktır. Beher metresine tahmin edilen fiat 23 kuruş olup kat'i teminatı 9400 liradır. İsteklilerin pazarlık gün ve saatinde Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonunda bulunmaları. (9473)

129,000 kilo una talib çıkmadığından ikinci pazarlığı 21/11/939 salı günü saat 16,30 da ve son pazarlığı 1/12/939 cuma günü saat 16,30 da yapılacaktır. Şartnamesi İspartada Askerî Satınalma komisyonunda görülür. Muhammen tutarı 19,350 lira, ilk teminatı 1451 lira 25 kuruştur. (788) (9473)

Açık eksiltme ile 91,000 kilo arpa alınacaktır. Eksiltmesi 21/11/939 salı günü saat 15 te yapılacaktır. Tahmin edilen tutarı 4368 lira, ilk teminatı 327 lira 60 kuruştur. Evsaf ve şartnamesi her gün Kastamonuda Askerî Satınalma komisyonunda görülür. İsteklilerin belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (790) (9476)

43,700 kilo nohuda talib çıkmadığından pazarlığı 25/11/939 cumartesi günü saat 10 da Çanakkalede müstahkem mevki satınalma komisyonunda yapılacaktır. Nohudun beher kilosu 10 kuruştan 4370 lira kıymet biçilmiştir. Muvakkat teminatı 327 lira 75 kuruştur. Taliblerin teminatlarile ve ticaret vesikalarile birlikte komisyona müracaatleri. (791) (9477)

242,000 kilo pirinç satın alınacaktır. İhalesi 18/11/939 cumartesi günü saat 11 de İzmirde Levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin edilen tutarı 59,290 lira, kat'i teminatı 8893 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İsteklilerin Ticaret Odasında kayıdlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler. Pazarlığa iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikaları ve teminatı kat'iyelerile birlikte ihale saatinden evvel komisyona müracaatleri.

1000 aded tevhid semeri yaptırılacaktır. İhalesi 20/11/939 pazartesi günü saat 15 te İzmirde Levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin edilen tutarı 20,000 liradır. Teminatı kat'iyesi 3000 liradır. Evsaf ve nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin Ticaret Odasında kayıdlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler. Pazarlığa iştira kedecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikaları ve teminatı kat'iyelerile birlikte ihale saatinden evvel komisyona müracaatleri.

500 ton yulaf alınacaktır. İhalesi 18/11/939 cumartesi günü saat 11,30 da İzmirde Levazım âmirliği Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin edilen tutarı 27,500 liradır. teminatı kat'iyesi 4125 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İstekliler Ticaret Odasında kayıdlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler. Pazarlığa iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikaları ve teminatı kat'iyelerile birlikte ihale saatinden evvel komisyona müracaatleri. (794) (9480)

340,200 kilo yulaf kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 24/11/939 cuma günü saat 15 te İzmirde Levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tutarı 18,711 lira, ilk teminatı 1403 lira 33 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. İstekliler Ticaret Odasında kayıdlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler. Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarile teminat ve teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar İzmirde komisyona vermeleri. (758) (9279)

Sarıkamış için 80 ton pirinç, 28 ton sabun alınacaktır. Pirincin tahmin bedeli 21,600 lira, ilk teminatı 1620 liradır. Kars için 62 ton pirinç, 22 ton sabun alınacaktır. Pirincin tahmin bedeli 16,120 lira, ilk teminatı 1209 liradır. Eksiltme 27/11/939 pazartesi günü saat 9 la 11 de Sarıkamışta mıntaka satınalma komisyonunda kapalı zarfla yapılacaktır. (754) (9278)

372,000 kilo yulaf kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 24/11/939 cuma günü saat 15,30 da İzmir Levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 20,460 lira, ilk teminatı 1534 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İstekliler Ticaret Odasında kayıdlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler. Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarile teminat ve teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar İzmirde komisyona vermeleri. (759) (9280)

Beherine tahmin edilen fiatı 11 lira olan 3000 - 3500 aded hayvan valensesi pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 20/11/939 pazartesi günü saat 11 dedir. Kat'î teminatı 5250 lira, şartnamesi 175 kuruşa komisyondan alınır. Taliblerin muayyen vakitte Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonuna gelmeleri. (777) (9400)

Kapalı zarfla 100,000 kilo sığır eti eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 1/12/939 cuma günü saat 11 de Çanakkalede Müstahkem mevki Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Sığır etinin beher kilosu 25 kuruştan 37,500 lira kıymet biçilmiştir. Muvakkat teminatı 2812 lira 50 kuruştur. Taliblerin muvakkat teminatları ve Ticaret vesikalarile birlikte muayyen günde ihale saatinden bir saat evvel komisyona müracaatleri. (789) (9475)

Beher adedine tahmin edilen fiatı 110 kuruş olan 10,000 ilâ 25,000 aded tımar fırçası kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 4/12/939 pazartesi günü saat 11 dedir. İlk teminatı 2062 lira 50 kuruştur. Evsaf ve şartnamesi 138 kurusa Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonundan alınır. İsteklilerin kanunun emrettiği belgelerle ihale saatinden bir saat evveline kadar Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonunda bulunmaları. (9399)

Sahib ve Başmuharriri: **Yunus Nadi**
Umumî neşriyatı idare eden yazı işleri Müdürü: **Hikmet Münif Ulgen**
Cumhuriyet Matbaası

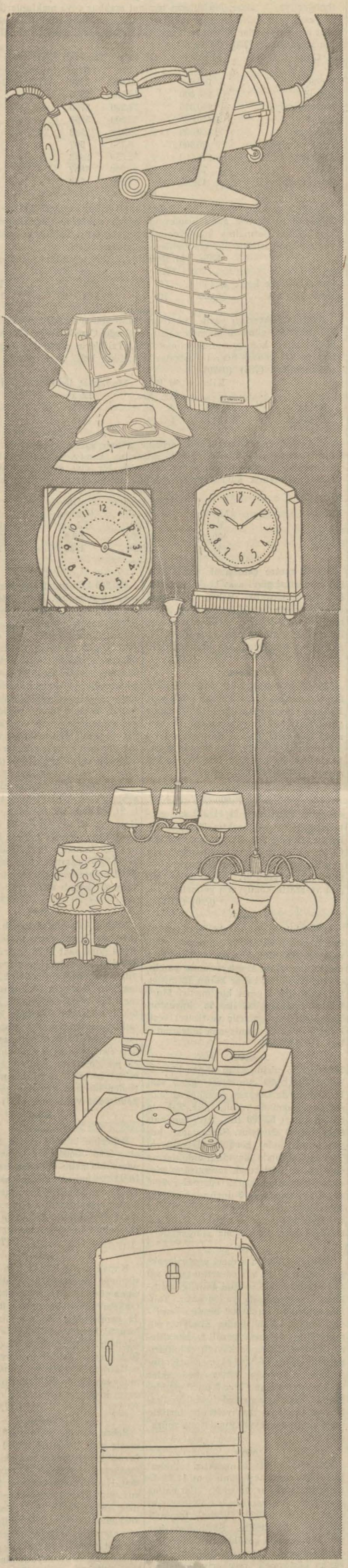

Rahatınız için...

evinizde ELEKTRİK ALETLERİNİ kullanınız

Ev işlerinin memnuniyetle yapılmasını kolaylaştıran en yüksek kalite her cins ELEKTRİK CİHAZLARIMIZ vardır.

Meselâ: ütü, su kaynatmak için buyot, ocak, plonjör, aspirator, cila makinesi, ısıtma yastığı, cezve, ekmek kızartma aleti, v. s... Bunların elektrik sarfiyatı idareli olduğu gibi, fiatları gayet uygundur.

Bundan maada, küçük ve büyük evlerin dahili için, her zevke uygun, her türlü AVİZE ve LÂMBALARIMIZ vardır. Mesherimizi ziyaret ettiğiniz takdirde, zevkinizi okşayacak eşyayı behemehal bulacaksınız.

ELEKTRİK CİHAZLARINI KULLANMAK SURETİLE, RAHATI, SİHHATI VE NEŞEYİ TEMİN EDECEKSİNİZ.

BOURLA BİRADERLER

İSTANBUL - ANKARA - İZMİR

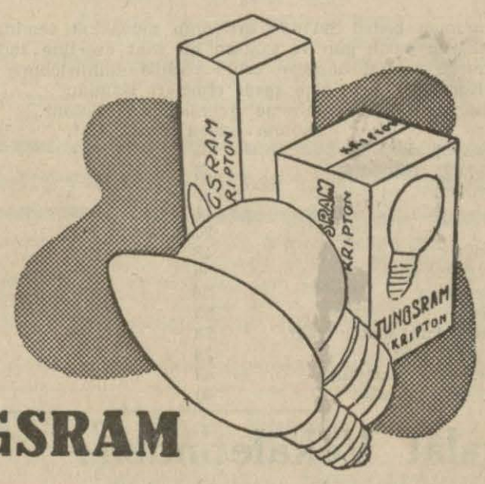

TUNGSRAM